FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (första avdelningen)
den 13 december 2001 *

I de förenade målen T-45/98 och T-47/98,

Krupp Thyssen Stainless GmbH, Duisburg (Tyskland), företrätt av advokaterna M. Klusmann, O. Lieberknecht och K. Moosecker, med delgivningsadress i Luxemburg,

Acciai speciali Terni SpA, Terni (Italien), företrätt av advokaten L.G. Radicati di Brozolo, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av W. Wils och K. Leivo, båda i egenskap av ombud, biträdda av advokaterna H.-J. Freund och A. Dal Ferro, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: tyska och italienska.

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 98/247/EKSG av den 21 januari 1998 om ett förfarande för tillämpning av artikel 65 i EKSG-fördraget (ärende nr IV/35.814 — Legeringspåslag) (EGT L 100, s. 55),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

sammansatt av ordföranden B. Vesterdorf samt domarna M. Vilaras och N.J. Forwood,

justitiesekreterare: byrådirektören G. Herzig,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter förhandlingen den 11 oktober 2000,

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

1 Krupp Thyssen Nirosta GmbH (nedan kallat KTN) är ett tyskt bolag som bildades den 1 januari 1995 som ett resultat av sammanslagningen av Thyssen Stahl AG:s och Fried Krupp AG Hoesch-Krupps (nedan kallat Krupp) verksamheter inom sektorn för platta rostfria syra- och temperaturbeständiga stål-

produkter. Den 16 september 1997 ändrades bolagets firmanamn till Krupp Thyssen Stainless GmbH (nedan kallat KTS).

2 Acciai Speciali Terni SpA (nedan kallat AST) är ett italienskt bolag som bildades den 1 januari 1994 då den italienska gruppen ILVA:s stålverksamhet delades upp i tre företag med sikte på en senare försäljning. AST:s huvudsakliga verksamhet består bland annat i produktion av platta produkter av rostfritt stål. Den 21 december 1994 godkände kommissionen att AST förvärvades gemensamt av Krupp, Thyssen Stahl, AFL Falck, Tadfin SpA och FI-RE Finanziaria SpA (Rivagruppen) (kommissionens beslut 95/421/EG av den 21 december 1994 att en företagskoncentration är förenlig med den gemensamma marknaden (ärende nr IV/M.484 — Krupp/Thyssen/Riva/Falck/Tadfin/AST) (EGT L 251, 1995, s. 18)). I december 1995 utökade Krupp sitt aktieinnehav i AST från 50 till 75 procent och förvärvade därefter den 10 maj 1996 samtliga aktier i AST (kommissionens beslut av den 2 maj 1996 att en företagskoncentration är förenlig med den gemensamma marknaden (ärende nr IV/M.740 — Krupp II) (EGT C 144, s. 3)). Dessa aktier övertogs därefter av KTN, som sedan blev KTS.

3 Rostfritt stål är ett särskilt slags stål vars huvudsakliga egenskap är dess motståndskraft mot korrosion. Denna egenskap beror på att olika legeringsmetaller (krom, nickel och molybden) används i produktionsprocessen. Rostfritt stål används i form av platta produkter (plåt eller band, kall- eller varmvalsat) eller långa produkter (stångstål, valstråd, profilstål, varmvalsat eller färdigbearbetat), och de platta produkterna motsvarar 82 procent av försäljningen av färdiga produkter i rostfritt stål. De flesta av dessa produkter omfattas av EKSG-fördraget enligt artikel 81 i nämnda fördrag.

4 Till följd av uppgifter i fackpressen och klagomål från konsumenter begärde kommissionen den 16 mars 1995 in upplysningar med stöd av artikel 47 i EKSG-fördraget från ett flertal tillverkare av rostfritt stål angående deras tillämpning av ett gemensamt pristillägg känt under namnet legeringspåslag.

5 Legeringspåslaget är ett påslag på priset som räknas fram i förhållande till priset för legeringsmetallerna och som läggs på grundpriset för det rostfria stålet. Kostnaderna för de legeringsmetaller som används av tillverkarna av rostfritt stål (nickel, krom och molybden) utgör en mycket betydande del av de totala produktionskostnaderna. Priserna på dessa material varierar extremt mycket.

6 Beräkningsmetoderna för legeringspåslaget har varierat med tiden och mellan olika tillverkare. Vid kontroller på plats, som genomfördes med stöd av artikel 47 i EKSG-fördraget, och i vissa brev som skickats till kommissionen uppgav tillverkarna av platta produkter i rostfritt stål att de hade använt samma beräkningsmetod för legeringspåslaget sedan år 1988, med undantag av storleken på referensvärdena (eller de utlösande värdena). År 1991 tillämpade tillverkarna emellertid ett legeringspåslag som var lika med noll, eftersom priserna på legeringsmetaller hade sjunkit under de utlösande värdena.

7 På grundval av de uppgifter som mottagits, och särskilt de skrivelser om ändring av beräkningsgrunderna för legeringspåslaget som tillverkarna i fråga hade skickat ut till sina kunder, sände kommissionen den 19 december 1995 ett meddelande om anmärkningar till 19 företag. Företagens svar ledde till att kommissionen genomförde nya undersökningar med stöd av artikel 47 i EKSG-fördraget.

8 I december 1996 och i januari 1997, efter det att kommissionen hade genomfört en rad kontroller på plats, uppgav vissa företags, bland andra Krupps och AST:s, advokater och företrädare till kommissionen att företagen önskade samarbeta. Kommissionen tillsändes därför förklaringar den 17 december 1996 av Acerinox SA, ALZ NV, Avesta Sheffield AB (nedan kallat Avesta), KTN och Usinor SA (nedan kallat Usinor eller Ugine) och den 10 januari 1997 av AST.

9 Den 24 april 1997 tillsände kommissionen nämnda företag och Thyssen Stahl ett nytt meddelande om anmärkningar som ersatte meddelandet av den 19 december 1995.

10 Den 21 januari 1998 antog kommissionen beslut 98/247/EKSG om ett förfarande för tillämpning av artikel 65 i EKSG-fördraget (ärende nr IV/35.814 — Legeringspåslag) (EGT L 100, s. 55, nedan kallat det omtvistade beslutet).

11 Enligt det omtvistade beslutet sjönk priserna på legeringsmetaller till rostfritt stål betydligt under år 1993. När priset på nickel ökade från och med september 1993 minskade tillverkarnas marginaler betydligt. För att hantera denna situation kom tillverkarna av platta rostfria stålprodukter, med undantag av Outokumpu, vid ett möte som hölls i Madrid den 16 december 1993 (nedan kallat mötet i Madrid) överens om att de samordnat skulle höja sina priser genom att ändra parametrarna för beräkning av legeringspåslaget. De beslutade därför att samtliga tillverkare från och med den 1 februari 1994 skulle tillämpa ett legeringspåslag beräknat enligt den metod som senast användes år 1991 och som referensvärde för legeringsmetallerna anta de värden som gällde i september 1993, då nickelpriset var det lägsta någonsin.

12 För att beräkna storleken på det legeringspåslag som skulle tillämpas en viss månad (M) i de olika gemenskapsvalutorna gick tillverkarna sålunda enligt det omtvistade beslutet till väga på följande sätt. De beräknade genomsnittspriserna för nickel, ferrokrom och molybden under de två månader som föregick månaden före den månad för vilken påslaget skulle beräknas (det vill säga M - 2 och M - 3). Därefter jämfördes de värden som hade erhållits med referensvärdena (eller de utlösande värdena) från i februari 1994, nämligen 3 750 ecu/ton för nickel, 5 532 ecu/ton för molybden, och 777 ecu/ton för krom. Om skillnaden mellan genomsnittspriserna och referensvärdena var positiv, gjordes enligt detta system ett påslag på grundpriset på stålet i fråga för månaden M. Om skillnaden var negativ gjordes inget påslag, och det gjordes inte heller något avdrag från grundpriset. Sådan var situationen mellan åren 1991 och 1993, då priserna på

legeringsmetallerna hade sjunkit under de utlösande värden som då var tillämpliga. Tillverkarna tillämpade då ett legeringspåslag som var lika med noll. De överskjutande beloppen multiplicerades med procentandelen för varje legeringsmetall som ingick i den berörda stålkvaliteten.

13 Enligt det omtvistade beslutet beräknade samtliga tillverkare legeringspåslaget på grundval av de nyligen fastställda referensvärdena avseende sin försäljning i Europa, med undantag av Spanien och Portugal, från och med den 1 februari 1994. I Spanien började det nya legeringspåslaget tillämpas i juni 1994, sedan Acerinox vid mötet i Madrid hade uppgivit att det inte skulle vara positivt för efterfrågan och för den spanska industrin, som befann sig i en djup kris, att omedelbart börja tillämpa det nya legeringspåslaget i Spanien. Även Acerinox tillämpade emellertid det nya legeringspåslaget från och med den 1 februari 1994 i andra medlemsstater, bland andra Danmark. Samverkan bidrog enligt det omtvistade beslutet till att priset på rostfritt stål i stort sett fördubblades mellan januari 1994 och mars 1995.

14 Det omtvistade beslutet innehåller följande bestämmelser.

"*Artikel 1*

Företagen [Acerinox], ALZ NV, [AST], [Avesta], [Krupp] ([KTN] från och med den 1 januari 1995), [Thyssen Stahl] ([KTN] från och med den 1 januari 1995) och Ugine SA har brutit mot artikel 65.1 i [EKSG-fördraget] från och med december 1993 till och med november 1996 i fråga om [Avesta] och till och med dagen för detta beslut i fråga om alla de andra företagen, genom att på ett samordnat sätt ändra referensvärdena i beräkningsmetoden för legeringspåslaget och genom att tillämpa dessa i syfte att begränsa och snedvrida den normala konkurrensen på den gemensamma marknaden, vilket även blivit den faktiska konsekvensen.

Artikel 2

För de överträdelser som beskrivs i artikel 1 utdöms genom detta beslut följande bötesbelopp:

— [Acerinox]: 3 530 000 ecu,

— ALZ NV: 4 540 000 ecu,

— [AST]: 4 540 000 ecu,

— [Avesta]: 2 810 000 ecu,

— [KTN]: 8 100 000 ecu,

— [Usinor] 3 860 000 ecu.

Artikel 3

...

Artikel 4

[Acerinox], ALZ NV, [AST], [KTN] och [Usinor] skall omedelbart upphöra med de överträdelser som avses i artikel 1 och skall senast tre månader efter tillkännagivandet av detta beslut meddela kommissionen vilka åtgärder som vidtagits i detta syfte.

De företag som anges i artikel 1 skall avstå från att upprepa de handlingar och det beteende som avses i artikel 1 och från att vidta varje åtgärd med motsvarande verkan."

15 Kommissionen delgav sökandena beslutsdelen av det omtvistade beslutet genom ett telefax av den 21 januari 1998. Genom ett beslut av den 2 februari 1998 ersatte kommissionen det bankkontonummer som angavs i artikel 3 första stycket i det beslut som delgavs den 21 januari 1998, på vilket bötesbeloppen skulle sättas in, med andra nummer (nedan kallat beslutet av den 2 februari 1998). Den 5 februari 1998 fick mottagarna av det sålunda rättade omtvistade beslutet formellt del av det.

Förfarandet

16 KTS och AST har, genom ansökningar som inkom till förstainstansrättens kansli den 11 mars 1998 (mål T-45/98) respektive den 13 mars 1998 (mål T-47/98), väckt talan i förevarande mål. Även Acerinox har väckt talan om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet (mål T-48/98).

17 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (första avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet. Såsom en processledande åtgärd anmodade rätten kommissionen att besvara ett antal skriftliga frågor.

18 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor vid förhandlingen den 11 oktober 2000.

19 Sedan parterna hade hörts i frågan bedömde förstainstansrätten att förevarande mål skulle förenas vad gäller domen i enlighet med artikel 50 i rättegångsreglerna.

Parternas yrkanden

20 Sökanden i mål T-45/98 har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara det omtvistade beslutet i dess lydelse enligt beslutet av den 2 februari 1998 vad avser sökanden,

— i andra hand upphäva de böter som sökanden har ålagts att betala i artikel 2 i det omtvistade beslutet, samt ogiltigförklara artikel 4 jämförd med artikel 1 i beslutet,

— i tredje hand sätta ned de böter som sökanden har ålagts att betala i artikel 2 i det omtvistade beslutet, samt ogiltigförklara artikel 4 jämförd med artikel 1 i beslutet,

— bifalla sökandens begäran om processledande åtgärder,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

21 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan,

— avslå begäran om processledande åtgärder,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

22 Sökanden i mål T-47/98 har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara det omtvistade beslutet vad avser sökanden,

— i andra hand ogiltigförklara artikel 2 och artikel 4 i det omtvistade beslutet vad avser sökanden,

— i tredje hand sätta ned de böter som sökanden har ålagts att betala,

— vidta begärda processledande åtgärder,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

23 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Yrkandena om processledande åtgärder avseende kommissionens interna handlingar

Parternas argument

24 KTS och AST har under det skriftliga förfarandet begärt att förstainstansrätten skall förplikta kommissionen att förete sina interna handlingar avseende det

omtvistade beslutet, av vilka det skulle kunna framgå att kommissionen kände till att legeringspåslaget tillämpades. Till stöd för sina yrkanden har sökandena hävdat att kommissionens tjänstemän kände till eller borde ha känt till att en gemensam metod för beräkning av legeringspåslaget tillämpades, eftersom tjänstemännen regelbundet fick del av pristarifferna i enlighet med EKSG-fördraget.

25 AST har tillagt att bolaget om det fick tillgång till dessa handlingar även skulle kunna bemöta anklagelsen i skäl 50 i det omtvistade beslutet, enligt vilken prissamordningen inte inleddes år 1993, utan år 1988.

26 Efter att ha tagit del av den akt som kommissionen gav in till rättens kansli den 7 december 1998 har KTS dessutom genom en skrivelse som inkom till rättens kansli den 10 juni 1999 begärt att kommissionen såsom processledande åtgärd skall anmodas att upprätta en komplett förteckning över de interna handlingar som finns i pärmarna XIX—XXII och för varje handling uppge av vilka skäl KTS inte kan få ta del av den. Till stöd för sin begäran har KTS gjort gällande att en sådan åtgärd är nödvändig för att bolaget skall kunna kontrollera om pärmarna innehåller relevanta handlingar som bolaget borde få tillgång till.

27 Kommissionen har svarat att den varken har känt till den gemensamma beräkningsmetoden för legeringspåslaget eller villkoren för att denna skulle tillämpas. Dessa har aldrig anmälts till kommissionen, utan företagen i fråga har endast meddelat kommissionen vilka legeringspåslag som respektive företag har tillämpat. Begäran att få tillgång till de interna handlingarna för att kunna kontrollera konstaterandet i skäl 50 i det omtvistade beslutet att överträdelsen hade pågått ungefär sedan år 1988 är dessutom inte relevant, eftersom det i det omtvistade beslutet i brist på tillräckliga bevis anges att överträdelsen inleddes i december 1993, då mötet i Madrid hölls.

28 Beträffande KTS:s begäran i skrivelsen av den 10 juni 1999, har kommissionen i ett yttrande som inkom till rättens kansli den 25 augusti 1999 yrkat att begäran skall avslås, dels för att kommissionen inte har någon skyldighet att förete en detaljerad förteckning över sina interna handlingar till vilka tillgång skall nekas, dels för att den inte är skyldig att för varje handling uppge på grund av vilka tvingande hänsyn som berörda parter skall nekas tillgång till dessa handlingar i ärendet. I detta avseende har kommissionen gjort gällande att den inte har någon sådan skyldighet enligt förstainstansrättens beslut av den 10 december 1997 i de förenade målen T-134/94, T-136/94—T-138/94, T-141/94, T-145/94, T-147/94, T-148/94, T-151/94, T-156/94 och T-157/94, NMH Stahlwerke m.fl. mot kommissionen (REG 1997, s. II-2293) (nedan kallat beslut i målen Poutrelles II).

Förstainstansrättens bedömning

29 I artikel 64.1 i rättegångsreglerna för förstainstansrätten föreskrivs följande: "De åtgärder som vidtages för processledningen är avsedda att under bästa möjliga förhållanden säkerställa beredningen av mål, rättegångens förlopp och avgörande av tvister."

30 Enligt artikel 64.2 a och b i samma rättegångsregler har processledningen främst till syfte att säkerställa att det skriftliga och muntliga förfarandet förlöper väl och underlätta bevisupptagningen samt att avgöra på vilka punkter parterna behöver komplettera sin bevisföring eller på vilka punkter det finns behov av bevisupptagning. Enligt artikel 64.3 d och 64.4 i rättegångsreglerna får parterna föreslå sådana åtgärder när som helst under rättegången och därvid begära att handlingar eller andra dokument rörande målet företes.

31 För att göra det möjligt för förstainstansrätten att avgöra om det är ändamålsenligt för att rättegången skall förlöpa väl att förordna om att vissa handlingar skall företes, skall den part som har framställt begäran om detta emellertid inte bara uppge vilka handlingar som begäran avser, utan även ge förstainstansrätten åtminstone några upplysningar som bekräftar att dessa handlingar behövs under rättegången (domstolens dom av den 17 december 1998 i mål C-185/95 P, Baustahlgewebe mot kommissionen, REG 1998 s. I-8417, punkt 93).

32 Vad för det första beträffar yrkandena om tillgång till kommissionens interna handlingar under rättegången, erinrar rätten inledningsvis om att det föreskrivs i artikel 23 i EKSG-stadgan för domstolen, som förstainstansrätten skall tillämpa enligt artikel 46 första stycket i nämnda stadga, att svarandeinstitutionen skall översända "alla handlingar som rör ärendet" till gemenskapens domstol, och inte bara de handlingar som institutionen själv anser vara relevanta med hänsyn till bevis- och rättsfrågorna i målet. I förevarande mål var kommissionen således skyldig att, såsom den för övrigt har gjort, till förstainstansrätten översända samtliga handlingar som avser det administrativa förfarande som föregick antagandet av det omtvistade beslutet, inklusive kommissionens interna handlingar.

33 Artikel 23 i stadgan för domstolen har emellertid till syfte att göra det möjligt för gemenskapens domstolar att pröva huruvida det ifrågasatta beslutet är lagenligt. Artikeln syftar till att säkerställa att rätten till försvar iakttas, men inte att garantera samtliga sökande ovillkorad och obegränsad tillgång till samtliga administrativa handlingar i ärendet (beslut i målen Poutrelles II, punkt 32).

34 Det framgår särskilt av fast rättspraxis att kommissionens interna handlingar endast skall lämnas ut till sökandena under rättegången om det är nödvändigt på grund av synnerliga omständigheter i målet, vilket skall framgå av seriösa uppgifter som sökandena måste styrka (domstolens beslut av den 18 juni 1986 i de förenade målen 142/84 och 156/84, BAT och Reynolds mot kommissionen, REG 1986, s. 1899, punkt 11, förstainstansrättens dom av den 27 oktober 1994 i mål T-35/92, Deere mot kommissionen, REG 1994, s. II-957, punkt 31, samt beslut i målen Poutrelles II, punkterna 35 och 36).

35 I förevarande fall konstaterar rätten att KTS:s och AST:s argument, att de med tillgång till kommissionens interna handlingar skulle kunna visa att kommissionen kände till eller borde ha känt till att tillverkarna av rostfritt stål tillämpade metoden för beräkning av legeringspåslaget, varken grundar sig på seriösa uppgifter eller visar att det föreligger synnerliga omständigheter i den mening som avses i nämnda rättspraxis.

36 Såsom kommissionen konstaterade i skäl 61 i det omtvistade beslutet till svar på ett liknande argument som anfördes under det administrativa förfarandet, underrättade de berörda företagen nämligen endast kommissionen om storleken på de legeringspåslag som varje företag tillämpade. Däremot underrättade de aldrig kommissionen om själva beräkningsmetoden eller om villkoren för att den skulle tillämpas. Detta konstaterande, som för övrigt inte har bestridits, gör det uteslutet att kommissionen, såsom har påståtts, hade kännedom om den påtalade överträdelsen. Dessutom var syftet med överträdelsen inte att tillämpa en gemensam beräkningsmetod för legeringspåslaget med varierande beräkningsvärden, utan att samtliga berörda företag vid tillämpningen av denna beräkningsmetod från och med samma dag skulle använda samma referensvärden för legeringsmetallerna (krom, nickel och molybden) i syfte att få till stånd en prishöjning.

37 AST:s argument att bolaget om det fick tillgång till kommissionens interna handlingar skulle kunna bemöta anklagelsen att prissamordningen inleddes år 1988 saknar helt relevans, eftersom kommissionen i sitt beslut i brist på tillräckliga bevis endast beaktade att en samordning hade förekommit sedan i december 1993 (skäl 50 och 56 i det omtvistade beslutet).

38 Rätten konstaterar således att KTS och AST varken har inkommit med seriösa upplysningar eller visat att det föreligger synnerliga omständigheter som motiverar att rätten skall göra ett undantag från huvudregeln att sökandena inte skall ha tillgång till kommissionens interna handlingar. Eftersom sökandena således inte har givit några upplysningar som bekräftar att de begärda åtgärderna behövs, skall yrkandena avslås.

39 Vad för det andra beträffar KTS:s separata begäran att en förteckning skall upprättas över kommissionens interna handlingar, konstaterar rätten att KTS endast har framställt denna begäran i syfte att kontrollera om det rör sig om handlingar som bolaget anser att det bör få tillgång till. Ett sådant argument är också otillräckligt för att bekräfta att den begärda åtgärden behövs, varför begäran inte kan bifallas.

40 Yrkandena om processledande åtgärder avseende kommissionens interna handlingar skall således avslås.

Yrkandena om ogiltigförklaring av artikel 1 i det omtvistade beslutet

I — *Grunden att rätten till försvar har åsidosatts*

A — *Tillgång till handlingarna i ärendet*

Parternas argument

41 Sökandena har gjort gällande att de inte fick tillgång till handlingarna i ärendet i tillräcklig utsträckning under det administrativa förfarandet, i synnerhet avseende de handlingar som har rubricerats som interna. KTS har särskilt gjort gällande att kommissionen inte heller gav bolaget upplysningar om innehållet i handlingar som doldes för bolaget. Beträffande övriga interna handlingar som lades till akten efter den 8 november 1995 lämnade kommissionen inte heller några upplys-

ningar om deras antal, betydelse och innehåll, eller ens en förteckning över handlingarna.

42 Enligt sökandena har kommissionen inte följt förstainstansrättens rättspraxis i frågan (förstainstansrättens beslut av den 19 juni 1996 i de förenade målen T-134/94, T-136/94—T-138/94, T-141/94, T-145/94, T-147/94, T-148/94, T-151/94, T-156/94 och T-157/94, NMH Stahlwerke m.fl. mot kommissionen REG 1996, s. II-537, nedan kallat beslut i målen Poutrelles I, punkterna 62—78, samt beslut i målen Poutrelles II, punkterna 30—39). Tillgången till kommissionens nämnda interna handlingar var nämligen relevant när det gäller att bevisa att kommissionens ombud var "delaktiga" och kände till eller borde ha känt till att tillverkarna av rostfritt stål tillämpade metoden för beräkning av legeringspåslaget. Enligt KTS vore det vidare processekonomiskt ofördelaktigt om bolaget endast hade rätt att få tillgång till kommissionens interna handlingar under rättegången och inte under det administrativa stadiet.

43 Kommissionen har anfört att sökandena inte kan få tillgång till kommissionens interna handlingar (förstainstansrättens dom av den 17 december 1991 i mål T-7/89, Hercules Chemicals mot kommissionen, REG 1991, s. II-1711, punkt 54; svensk specialutgåva, volym 11, s. II-83). Beträffande besluten i målen Poutrelles I och Poutrelles II har kommissionen framhållit att de avser tillämpningsområdet för artikel 23 i stadgan för domstolen, och i synnerhet frågan under vilka omständigheter som sökande kan få tillgång till kommissionens interna handlingar under rättegången.

Förstainstansrättens bedömning

44 Förstainstansrätten erinrar inledningsvis om att de allmänna rättsprinciper i gemenskapsrätten som reglerar rätten till tillgång till kommissionens handlingar i ärendet syftar till att garantera att olika rättigheter vad avser rätten till försvar, vilken innefattar rätten att yttra sig, kan utövas på ett ändamålsenligt sätt (domstolens dom av den 8 juli 1999 i mål C-51/92 P, Hercules Chemicals mot kommissionen, REG 1999, s. I-4235, punkt 76). Avseende konkurrensrättsliga förfaranden som har inletts enligt EKSG-fördraget tillgodoses rätten att yttra sig genom artikel 36 första stycket i samma fördrag, i vilken det föreskrivs att den

som saken gäller skall ges tillfälle att framlägga sina synpunkter innan kommissionen tillgriper en sådan ekonomisk sanktion som anges i nämnda fördrag.

45 Det framgår av fast rättspraxis angående tillämpningen av EG-fördragets konkurrensregler att tillgången till handlingarna i ärendet bland annat har till syfte att göra det möjligt för mottagarna av ett meddelande om anmärkningar att få kännedom om den bevisning som finns i kommissionens handlingar i ärendet för att på ett ändamålsenligt sätt på grundval av denna bevisning kunna uttala sig om kommissionens slutsatser i meddelandet om anmärkningar (domstolens dom av den 6 april 1995 i mål C-310/93 P, BPB Industries och British Gypsum mot kommissionen, REG 1995, s. I-865, punkt 21, domen i det ovannämnda målet Baustahlgewebe mot kommissionen, punkt 89, och dom av den 8 juli 1999 i det ovannämnda målet Hercules Chemicals mot kommissionen, punkt 75).

46 Härav följer att kommissionen är skyldig att låta mottagarna av meddelandet om anmärkningar få tillgång till alla handlingar som har inhämtats under undersökningen, antingen de är till företagets fördel eller ej, men att undantag emellertid skall göras för konfidentiella handlingar, såsom kommissionens interna handlingar (förstainstansrättens dom av den 1 april 1993 i mål T-65/89, BPB Industries och British Gypsum mot kommissionen, REG 1993, s. II-389, punkt 29, svensk specialutgåva, volym 14, s. II-1, vilken fastställdes genom domstolens dom av den 6 april 1995 i det ovannämnda målet BPB Industries och British Gypsum mot kommissionen, punkt 25. Se även förstainstansrättens dom av den 17 december 1991 i det ovannämnda målet Hercules Chemicals mot kommissionen, punkt 54, och av den 28 april 1999 i mål T-221/95, Endemol mot kommissionen, REG 1999, s. II-1299, punkt 66.) Samma argumentation gör sig gällande vid tillämpning av EKSG-fördragets konkurrensregler.

47 I förevarande fall konstaterar rätten att sökandena inte har bestridit att de har fått tillgång till de handlingar i ärendet som har legat till grund för kommissionens omtvistade beslut, utan endast har gjort gällande att de även borde ha fått tillgång till kommissionens interna handlingar under det administrativa förfarandet. Såsom ovan har anförts har kommissionen emellertid inte någon skyldighet att ge tillgång till sådana handlingar under det administrativa förfarandet.

48 Denna slutsats motsägs inte av de argument som kan anföras med stöd av besluten i målen Poutrelles I och Poutrelles II. I detta hänseende erinrar rätten om att nämnda rättspraxis avser tillämpningen av artikel 23 i stadgan för domstolen, och i synnerhet villkoren för att få tillgång till kommissionens interna handlingar under rättegången. På samma sätt som de allmänna gemenskapsrättsliga principer som styr rätten till tillgång till kommissionens handlingar i ärendet under det administrativa förfarandet inte som sådana är tillämpliga på rättegången (dom i det ovannämnda målet Baustahlgewebe mot kommissionen, punkt 90), är de bestämmelser som styr rättegången inte tillämpliga på kommissionens administrativa förfarande.

49 KTS:s argument, att det vore processekonomiskt ofördelaktigt om bolaget endast fick tillgång till kommissionens interna handlingar under rättegången, saknar relevans, eftersom de förutsättningar för tillgång till dessa handlingar under rättegången som har slagits fast genom rättspraxis, såsom ovan har anförts (se ovan punkterna 29—40), i vart fall inte är uppfyllda.

50 Härav framgår att talan inte kan bifallas på denna grund.

B — *Åsidosättande av KTS:s rätt att yttra sig angående Thyssen Stahls handlande*

Parternas argument

51 KTS har hävdat att kommissionen har åsidosatt artikel 36 första stycket i EKSG-fördraget genom att åsidosätta bolagets rätt att yttra sig angående de handlingar

som har lagts Thyssen Stahl till last. KTS har erinrat om att KTN, som har blivit KTS, övertog Thyssen Stahls verksamhet på området för platta produkter i rostfritt stål från och med den 1 januari 1995 och i egenskap av förvärvare tog på sig ansvaret för de överträdelser som sistnämnda företag eventuellt hade gjort sig skyldigt till.

52 KTN har emellertid aldrig givit sitt samtycke till att avstå från rätten vad gäller att ett nytt förfarande skall inledas mot bolaget om kommissionen ålägger bolaget att betala böter på grund av Thyssen Stahls handlingar. KTS har i detta avseende framhållit att kommissionen vid en kontroll hos KTN den 8 oktober 1996 inte meddelade bolaget att förfarandet gentemot Thyssen Stahl skulle komma att beröra KTN. Kommissionen sände till och med det nya meddelandet om anmärkningar av den 24 april 1997 inte endast till KTN, utan även till Thyssen Stahl, och de två företagen tog ställning till meddelandet separat. I sitt svar på meddelandet om anmärkningar av den 30 juni 1997 uppgav KTN för övrigt uttryckligen att bolaget endast tog ställning till de anmärkningar som angick bolaget.

53 Kommissionen har erinrat om att KTN genom en skrivelse av den 23 juli 1997 uppgav att det till följd av övertagandet av Thyssen Stahl på området för platta produkter i rostfritt stål tog på sig ansvaret för Thyssen Stahls eventuella agerande avseende de produkter som förevarande förfarande avser och att detta även uppgavs gälla för "perioden från och med år 1993".

54 Enligt kommissionen var det just på grund av att den hade inlett två olika administrativa förfaranden som den därefter frågade KTN om bolaget var berett att ta på sig ansvaret för de handlingar som hade lagts Thyssen Stahl till last. Den dag då KTN avgav sin förklaring hade Thyssen Stahl för övrigt redan tagit ställning till meddelandet om anmärkningar. Eftersom inget annat har framkommit, måste KTN:s förklaring således avse förfarandet, vars referensnummer uttryckligen angavs i förklaringen, i det stadium i vilket det då befann sig. Förklaringen innebar således enligt kommissionen inte att KTN tog över ansvaret för betalningen av de böter som Thyssen Stahl eventuellt skulle komma att åläggas att betala, utan att bolaget övertog ansvaret för sistnämnda företags eventuella agerande avseende platta produkter i rostfritt stål. Denna tolkning

bekräftas av den omständigheten att kommissionen, om KTN hade besvarat frågan huruvida det tog på sig ansvaret för Thyssen Stahls handlingar nekande, endast skulle ha ålagt det sistnämnda företaget att betala böter och inte ha inlett något nytt förfarande mot KTN.

Förstainstansrättens bedömning

55 Den rätt till försvar som KTS har åberopat tillgodoses i förevarande fall genom artikel 36 första stycket i EKSG-fördraget, enligt vilken den som saken gäller skall ges tillfälle att framlägga sina synpunkter innan kommissionen tillgriper en sådan ekonomisk sanktion som anges i nämnda fördrag.

56 Enligt fast rättspraxis utgör rätten till försvar vid alla förfaranden som kan leda till sanktionsåtgärder en grundläggande princip i gemenskapsrätten, som skall iakttas under alla omständigheter, även i administrativa förfaranden. För att principen skall iakttas på ett verkningsfullt sätt, måste det berörda företaget under det administrativa förfarandet ha getts tillfälle att framföra sina synpunkter angående huruvida de omständigheter och förhållanden som kommissionen har gjort gällande samt de handlingar som kommissionen har åberopat till stöd för sina påståenden verkligen föreligger och är relevanta (domstolens dom av den 7 juni 1983 i mål 100/80—103/80, Musique Diffusion française m.fl. mot kommissionen, REG 1983, s. 1825, punkt 10, svensk specialutgåva, volym 7, s. 133. Se även förstainstansrättens dom av den 29 juni 1995 i mål T-30/91, Solvay mot kommissionen, REG 1995, s. II-1775, punkt 59, och där angiven rättspraxis). Härav följer bland annat att kommissionen endast kan stödja sig på de faktiska omständigheter som de berörda parterna har lämnats tillfälle att yttra sig över (dom i det ovannämnda målet Musique Diffusion française m.fl. mot kommissionen, punkt 14).

57 Rätten erinrar vidare om att det i princip ankommer på den fysiska eller juridiska person som ledde det berörda företaget när överträdelsen begicks att ansvara för denna, även om driften av företaget har överlåtits på en annan person när beslutet

om fastställelse av överträdelsen antas (se särskilt domstolens dom av den 16 november 2000 i mål C-279/98 P, Cascades mot kommissionen, REG 2000, s. I-9693, punkt 78).

58 I förevarande fall framgår det inledningsvis av handlingarna i målet att både KTN och Thyssen Stahl tog emot var sitt meddelande om anmärkningar och att båda företagen för sig besvarade meddelandena genom sina respektive företrädares skrivelser av den 30 juni samma år. KTN uppgav dessutom uttryckligen i sitt svar på meddelandet om anmärkningar att bolaget yttrade sig "i KTN:s namn och för KTN:s räkning".

59 Det är ostridigt att KTN, som sedan blev sökanden KTS, därefter genom en skrivelse till kommissionen av den 23 juli 1997 tog på sig ansvaret för de omständigheter som lades Thyssen Stahl till last för perioden från och med år 1993, trots att KTN övertog Thyssen Stahls verksamhet på området för produkterna ifråga först den 1 januari 1995.

60 I nämnda skrivelse har KTN nämligen uttryckligen uppgivit följande:

"Beträffande ovannämnda förfarande [ärende nr IV/35.814 — KTN] har ni bett Thyssen Stahls juridiska företrädare... att [KTN] uttryckligen skall bekräfta att bolaget till följd av övertagandet av Thyssen Stahls verksamhet på området för platta rostfria produkter tar på sig ansvaret för de av Thyssen Stahls handlingar som eventuellt har utfört i den mån platta rostfria produkter, som förevarande förfarande avser, berörs och att detta även gäller för perioden från och med år 1993. Detta bekräftas härmed uttryckligen."

61 Slutligen uppgav kommissionen i skäl 102 i det omtvistade beslutet att förklaringen skulle komma att beaktas då böterna för företaget fastställdes. Kommissionen betraktade således KTN som ansvarigt för de av Thyssen Stahls handlingar som ansågs strida mot artikel 65.1 i EKSG-fördraget (artikel 1 i det omtvistade beslutet) och ålade därför KTN att betala böter som fastställdes även med hänsyn till de omständigheter som lades Thyssen Stahl till last (artikel 2 i det omtvistade beslutet). I detta avseende fann kommissionen i skäl 78 i det omtvistade beslutet att Thyssen Stahls överträdelse pågick mellan december 1993, då samordningen mellan tillverkarna av platta produkter i rostfritt stål inleddes vid mötet i Madrid, och den 1 januari 1995, då Thyssen Stahls verksamhet på detta område upphörde.

62 Rätten framhåller att det inte har bestridits att kommissionen, med hänsyn till KTN:s förklaring av den 23 juli 1997, undantagsvis hade rätt att hålla sistnämnda bolag ansvarigt för de överträdelser som Thyssen Stahl ansågs ha gjort sig skyldigt till mellan december 1993 och den 1 januari 1995. En sådan förklaring, som särskilt görs med hänsyn till ekonomiska överväganden vid företagskoncentrationer, skall nämligen anses innebära att den juridiska person, som har övertagit ansvaret för en annan juridisk persons verksamhet efter den tidpunkt då nämnda verksamhet utgjorde en överträdelse, skall hållas ansvarig för överträdelsen, även om det i princip är den fysiska eller juridiska person som ledde företaget i fråga vid tidpunkten för överträdelsen som skall vara ansvarig för denna.

63 Eftersom en sådan förklaring är ett undantag från principen att sanktionsåtgärder endast skall vidtas mot en fysisk eller juridisk person på grund av omständigheter som kan hänföras till denna personligen, skall den emellertid tolkas restriktivt. I synnerhet skall den person som har avgivit en sådan förklaring inte förutsättas ha avstått från att använda sin rätt till försvar, om den inte har uppgivit något annat.

64 I motsats till vad kommissionen i huvudsak har hävdat kan KTN:s förklaring av den 23 juli 1997 inte tolkas på så sätt att den även innebar att KTN avstod från

sin rätt att yttra sig över de omständigheter som hade lagts Thyssen Stahl till last i det meddelande om anmärkningar som delgavs sistnämnda företag den 24 april 1997, för vilka KTN tog på sig det framtida ansvaret med avseende på eventuella böter.

65 Detta gör sig i särskilt hög grad gällande eftersom meddelandet om anmärkningar sändes separat till KTN och till Thyssen Stahl och eftersom KTN i meddelandet uppenbarligen inte hölls ansvarigt för de handlingar som Thyssen Stahl anklagades för.

66 Rätten konstaterar således att kommissionen i förevarande fall inte har givit KTN tillfälle att yttra sig beträffande huruvida de omständigheter som har lagts Thyssen Stahl till last verkligen föreligger och är relevanta, och att KTN:s rätt till försvar därmed inte har iakttagits i detta avseende.

67 Som framgår av rättspraxis hade kommissionen följaktligen inte rätt att hålla KTN ansvarigt för Thyssen Stahls handlingar, och således inte heller rätt att ålägga KTN att betala böter på grund av omständigheter som hade lagts Thyssen Stahl till last, eftersom meddelandet om anmärkningar angående dessa omständigheter endast var riktat till det sistnämnda företaget (se domstolens dom av den 13 mars 2000 i de förenade målen C-395/96 P och C-396/96 P, Compagnie maritime belge transports m.fl. mot kommissionen, REG 2000, s. I-1365, punkt 146).

68 Med hänsyn till det anförda skall artikel 1 i det omtvistade beslutet på denna av KTS anförda grund upphävas i den del KTN hålls ansvarigt för den överträdelse som Thyssen Stahl har anklagats för.

II — *Förekomsten av ett formellt fel*

Parternas argument

69 Sökandena har hävdat att ett fel begicks då det omtvistade beslutet antogs, eftersom det rättades och ändrades genom beslutet av den 2 februari 1998 utan att de rättsliga fel som beslutet var behäftat med angavs och utan att det uppgavs huruvida nämnda fel hade undanröjts, vilket strider mot kommissionens arbetsordning.

70 AST har dessutom gjort gällande att skäl 38 och 40 i det omtvistade beslutet har utelämnats i den kopia av beslutet som tillsändes bolaget, vilket utgör ett allvarligt formellt fel eftersom bolaget inte fick kännedom om kommissionens resonemang i dess helhet och inte kunde försvara sig.

71 Sökandena har med motiveringen att de inte fick tillgång till handlingarna under det administrativa stadiet av förfarandet begärt att förstainstansrätten skall förordna om processledande åtgärder i detta avseende.

72 Kommissionen har uppgivit att det påstådda rättsliga felet som rättades genom beslutet av den 2 februari 1998 avsåg de bankkontonummer för insättning av bötesbeloppen som angavs i artikel 3 första stycket i det omtvistade beslutet. Kommissionen har framhållit att denna rättelse uttryckligen nämndes i den skrivelse av den 5 februari 1998 som bifogades det formella meddelandet om det omtvistade beslutet till sökandena och till andra företag. Vidare var det exemplar av beslutet som tillsändes parterna per telefax den 21 januari 1998 helt identiskt med det som tillsändes dem genom en skrivelse av den 5 februari 1998.

Förstainstansrättens bedömning

73 Det framgår av rättspraxis att beslutsdelen och motiveringen i det beslut som delges den eller dem som det är riktat till, skall motsvara det beslut som kommissionsledamöternas kollegium har antagit, bortsett från korrigeringar av rena stavfel eller grammatiska fel som alltjämt kan göras i en rättsakt efter det att kollegiet slutgiltigt har antagit den (domstolens dom av den 15 juni 1994 i mål C-137/92 P, kommissionen mot BASF m.fl., REG 1994, s. I-2555, punkterna 62—70; svensk specialutgåva, volym 15, s. I-201).

74 I förevarande fall fanns i artikel 3 första stycket i det omtvistade beslutet, i den version som tillsändes parterna den 21 januari 1998, ett bankkontonummer som bötesbeloppen skulle sättas in på. Genom beslutet av den 2 februari 1998 ersatte kommissionen kontonumret med flera olika kontonummer. Denna ändring, som var den enda som gjordes genom beslutet av den 2 februari 1998, fanns med i texten till det omtvistade beslutet, som sökandena formellt meddelades den 5 februari 1998 och till vilket en skrivelse bifogades där kommissionsledamöternas kollegiums rättelse för övrigt uttryckligen nämndes. Det har inte bestridits att det omtvistade beslutet inte har ändrats på något annat sätt. Eftersom det omtvistade beslutet i den version som delgavs sökandena motsvarar det beslut som kommissionsledamöternas kollegium antog, kan talan således inte bifallas med stöd av argumentet att fel begicks när det omtvistade beslutet antogs.

75 Beträffande det påstådda utelämnandet av skäl 38 och 40 i det omtvistade beslutet i den version som delgavs AST behöver det endast konstateras att det bara rör sig om ett misstag i numreringen som saknar betydelse, eftersom dessa skäl motsvarar de andra styckena i skäl 37 respektive 39 i texten i den version av beslutet som delgavs AST.

76 Under sådana omständigheter kan talan inte bifallas på denna grund. Det saknas därför skäl att bifalla begäran om processledande åtgärder.

III — *Avsaknad av motivering, uppenbart oriktig bedömning av sakomständigheterna och felaktig rättstillämpning*

A — *Upphovet till överträdelsen*

Parternas argument

77 Sökandena har hävdat att oriktiga bedömningar gjordes i det omtvistade beslutet och att maktmissbruk förekom då det antogs, eftersom det omtvistade beslutet är grundat på icke styrkta påståenden angående upphovet till metoden för beräkning av legeringspåslaget, vilka påverkade bedömningen av den överträdelse som beslutet avser och beräkningen av bötesbeloppet.

78 I detta hänseende har sökandena anklagat kommissionen för att i skäl 19, 50 och 56 i det omtvistade beslutet ha uppgivit att tillverkarna av rostfritt stål hade använt en gemensam metod för beräkning av legeringspåslaget sedan år 1988 till följd av samordning, varför den samordnade ändringen av referensvärdena år 1994 bara var en utveckling härav. I detta avseende har sökandena särskilt anklagat kommissionen för att ha hänvisat till kommissionens beslut 90/417/EKSG av den 18 juli 1990 om ett förfarande enligt artikel 65 i EKSG-fördraget beträffande ett avtal och samordnade förfaranden mellan europeiska tillverkare av kallvalsade platta produkter i rostfritt stål (EGT L 220, s. 28).

79 Dessutom anser AST att kommissionens påstående i skäl 55 i det omtvistade beslutet, att beräkningsvärdena i metoden för beräkning av legeringspåslaget kan jämföras med rekommendationer i den mening som avses i kommissionens meddelande angående avtal, beslut och samordnade förfaranden om samarbete mellan företag (EGT C 75, 1968, s. 3, nedan kallat 1968 års meddelande), endast har anförts i syfte att göra gällande att syftet med samverkan var klart allvarligare än vad det i själva verket var.

80 AST har begärt att förstainstansrätten skall besluta att kommissionens interna handlingar skall lämnas ut för att bolaget skall kunna kontrollera på vilka grunder kommissionen har anfört samtliga dessa påståenden.

81 Kommissionen har svarat att sökandena inte har anklagats för någon överträdelse av konkurrensrättsliga bestämmelser före år 1993. Bedömningen av de omständigheter som hade inträffat dessförinnan påverkade för övrigt inte bedömningen av den konstaterade överträdelsen och beräkningen av bötesbeloppet.

Förstainstansrättens bedömning

82 Rätten erinrar om att det syfte med samverkan, som beskrivs bland annat i skäl 47 i det omtvistade beslutet var att samtliga tillverkare av platta produkter i rostfritt stål från och med samma dag skulle använda identiska referensvärden i den beräkningsmetod för legeringspåslag som redan tidigare hade använts, i syfte att få till stånd en höjning av priset på platta produkter i rostfritt stål.

83 Vad avser överträdelsens varaktighet erinrar rätten för övrigt om att kommissionen i skäl 50 i det omtvistade beslutet uppgav att det visserligen fanns skäl att anse att samverkan hänförde sig till år 1988, då företagen använde en identisk metod för beräkning av legeringspåslaget, men att omständigheterna härvidlag inte var tillräckligt belagda. Kommissionen drog därför slutsatsen att samverkan, som bestod i en samordnad ändring av de referensvärden som användes i beräkningsmetoden, började med mötet i Madrid i december 1993 och pågick fram till dess det omtvistade beslutet antogs. Avseende överträdelsens varaktighet tog kommissionen därför endast hänsyn till en varaktighet av fyra år, vilket motsvarade perioden mellan dagen för mötet i Madrid och den dag då det omtvistade beslutet antogs, utom vad gällde Avesta och Thyssen Stahl, för vilka kommissionen bedömde att överträdelsens varaktighet var kortare (skäl 78 i det omtvistade beslutet).

84 Det framgår av det anförda att den omständigheten att kommissionen kan ha ansett att samverkan inleddes redan då företagen år 1988 började använda en identisk metod för beräkning av legeringspåslaget, i motsats till vad sökandena har hävdat, varken har haft någon rättslig inverkan på den rättsliga kvalificeringen av överträdelsen eller på beräkningen av bötesbeloppen. Denna uppfattning kan således inte påverka det omtvistade beslutets giltighet.

85 Samma sak gäller avseende hänvisningen i skäl 19 och 56 i det omtvistade beslutet till beslut 90/417. Rätten konstaterar att denna hänvisning endast gjordes för att illustrera sammanhanget kring användningen av metoden för beräkning av legeringspåslaget, och inte för att göra någon bedömning av den samverkan som det omtvistade beslutet gällde med avseende på syfte, resultat eller varaktighet eller för att beräkna bötesbeloppen.

86 Argumentet att hänvisningen till 1968 års meddelande var ägnad att visa att syftet med samverkan var klart allvarligare än vad det i själva verket var kan inte heller godtas.

87 I detta hänseende konstaterar rätten nämligen att kommissionen hänvisade till nämnda meddelande för att visa att de berörda företagen, i motsats till vad de själva hävdade, borde ha känt till hur kommissionen bedömde avtal om beräkningsmetoder. I skäl 62 och 63 i det omtvistade beslutet uppgav kommissionen sålunda att avtal som har som enda syfte att gemensamt upprätta beräkningsmetoder enligt 1968 års meddelande inte anses vara konkurrensbegränsande, men att så däremot är fallet när beräkningsmetoderna innehåller fastställda beräkningssatser. Med hänvisning till sin egen beslutspraxis erinrade kommissionen i detta hänseende om att metoder av det sistnämnda slaget kan jämställas med konkurrensbegränsande rekommendationer, eftersom metoderna påverkar företagens prisstrategier genom att göra det möjligt för företagen att beräkna sina kostnader.

88 AST har i förevarande fall inte anfört något som motsäger dessa konstateranden och inte visat att kommissionen hade något annat syfte än att visa att den samverkan som det omtvistade beslutet avsåg var konkurrensbegränsande.

89 Rätten konstaterar slutligen att AST varken har inkommit med seriösa upplysningar eller visat att det föreligger synnerliga omständigheter som motiverar att rätten skall göra ett undantag från huvudregeln att sökandena inte skall ha tillgång till kommissionens interna handlingar. Begäran att dessa handlingar skall lämnas ut skall således avslås.

90 Av det anförda följer att talan inte kan bifallas på denna grund.

B — *Syftet med samverkan och den rättsliga kvalificeringen av den*

1. Beskrivningen av mötet i Madrid

Parternas argument

91 Parterna har hävdat att beskrivningen av syftet med mötet i Madrid i skäl 44 i det omtvistade beslutet är felaktig och otydlig. Enligt beskrivningen har företagen i fråga nämligen inte bara samordnat antagit och tillämpat referensvärdena för de legeringsmetaller som metoden för beräkning av legeringspåslaget innehåller, utan även samordnat antagit en identisk beräkningsmetod. Detta påstående

strider mot påståendet att den identiska beräkningsmetoden har använts ungefär sedan år 1988.

92 AST har tillagt att syftet med samverkan beskrivs på ett motsägelsefullt och otydligt sätt. I skäl 70 i det omtvistade beslutet uppgavs med rätta att syftet med samverkan endast var att ändra referensvärdena i metoden för beräkning av legeringspåslaget, utan åtagande om att dessa värden skulle bibehållas framöver. I artikel 1 i det omtvistade beslutet uppgavs emellertid att överträdelsen inte endast bestod i att värdena ändrades på ett samordnat sätt, utan även i att de tillämpades på ett samordnat sätt. Det finns emellertid inget som visar att man vid mötet i Madrid även kom överens om att bibehålla de referensvärden som hade fastställts.

93 Kommissionen anser att sökandenas argument angående det verkliga syftet med mötet i Madrid är grundlösa, eftersom kommissionen inte i det omtvistade beslutet uttalade sig om att den gemensamma metoden för beräkning av legeringspåslaget hade antagits, utan om att nya referensvärden, som var identiska för samtliga av företagen i fråga, användes i den befintliga beräkningsmetoden. AST:s argument är enligt kommissionen ägnat att bestrida överträdelsens varaktighet.

Förstainstansrättens bedömning

94 I skäl 44 i det omtvistade beslutet anges följande.

"[M]ötet i Madrid [hade] ett syfte, nämligen att få till stånd en enhetlig prishöjning på rostfritt stål för att kompensera för prisstegringarna på legeringsmetaller. Det förekom en genomgång av de olika beräkningsmetoder för legeringspåslaget som använts tidigare och som en följd av mötet agerade

samtliga företag identiskt. Från och med den 1 februari 1994 tillämpade företagen ett legeringspåslag på sin försäljning i Europa, med undantag för Spanien och Portugal, beräknat enligt den metod som senast användes 1991 genom att som referensvärde för legeringsmetallerna anta de värden som dessa uppgick till i september 1993."

95 Även i skäl 45 i det omtvistade beslutet, där en hänvisning görs till "det faktum att tillverkarna av rostfritt stål återinförde legeringspåslaget på ett identiskt sätt vad gäller pris och datum", bekräftas att kommissionens bedömning sålunda inte avsåg användningen av den gemensama beräkningsmetoden som sådan, som hade förekommit före år 1993, utan den omständigheten att referensvärden som var identiska för samtliga företag infördes i beräkningsmetoden.

96 Som redan har anförts (se ovan punkt 82) drogs i punkt 47 i det omtvistade beslutet slutsatsen att syftet med samverkan var att företag från och med samma dag skulle använda identiska referensvärden i den beräkningsmetod för legeringspåslag som redan tidigare hade använts, i syfte att få till stånd en höjning av priset på platta produkter av rostfritt stål.

97 Härav följer att det i det omtvistade beslutet inte uppgavs att mötet i Madrid handlade om att en metod för beräkning av legeringspåslaget skulle antas, utan att mötet i beslutet uppgavs syfta till att referensvärden som var identiska för samtliga tillverkare skulle användas i metoden.

98 AST:s argument att syftet med samverkan beskrivs på ett motsägelsefullt och otydligt sätt, eftersom det inte har visats att samverkan även avsåg bibehållande av de referensvärden som infördes i metoden för beräkning av legeringspåslaget, kan inte heller godtas. Eftersom kommissionen uppgav att syftet med samverkan var att samma referensvärden skulle användas i beräkningsmetoden, måste den ha ansett att de berörda företagens målsättning var att dessa värden verkligen

skulle tillämpas. Frågan huruvida kommissionen har styrkt att så var fallet hör till prövningen av den grund som avser den fastställda överträdelsens varaktighet (se nedan punkterna 174—184).

99 Talan kan således inte bifallas på denna grund.

2. Anpassningen av priser och legeringspåslag

Parternas argument

100 Sökandena har hävdat att kommissionens konstateranden avseende hur legeringspåslaget har tillämpats i praktiken saknar relevans. De har hävdat att en uppenbart oriktig bedömning av sakomständigheterna och en felaktig rättstillämpning har gjorts i det omtvistade beslutet i detta avseende, eftersom företagen anklagas för att utanför sina nationella marknader ha anpassat priserna på sina platta produkter i rostfritt stål till de priser som tillämpades av en enda tillverkare (skäl 39 tredje stycket i det omtvistade beslutet).

101 Sökandena har gjort gällande att det i artikel 60 i EKSG-fördraget uttryckligen föreskrivs en "anpassningsmekanism" för priser, enligt vilken tillverkarna avseende de priser som tillämpas utanför deras nationella marknad anpassar sig till den nationella tillverkarens priser eller i andra hand till den huvudsakliga leverantörens priser. Eftersom anpassningen av priser är ett resultat av autonoma ageranden, styrker den inte att ett avtal i den mening som avses i artikel 65 i nämnda fördrag har ingåtts. Därför saknar även Avestas förklaringar, som återges i skäl 38 och 40 i det omtvistade beslutet, relevans, eftersom de endast hänvisar till anpassning av priser, som för övrigt "inte" har gjorts "på ett enhetligt sätt" enligt skäl 40 i det omtvistade beslutet.

102 AST har dessutom hävdat att dessa bedömningar av anpassningen av priserna på platta produkter i rostfritt stål visar att kommissionen gjorde en uppenbart oriktig bedömning avseende syftet med samverkan, då den ansåg att samverkan även avsåg priserna på de platta produkterna, snarare än legeringspåslaget ensamt.

103 Slutligen anser sökandena att de språkliga skillnaderna mellan den tyska och den italienska versionen av det omtvistade beslutet bekräftar att beslutet är felaktigt och icke motiverat med avseende på bedömningen av företagens agerande på marknaden. I den tyska versionen av det omtvistade beslutet anges nämligen i skäl 39 att företagen har enats (geeinigt) om samma tillverkares prislista, medan företagen enligt den italienska versionen har anpassat sig (si sono allinéate). Den tyska versionen av det omtvistade beslutet är uppenbart felaktig i detta avseende, eftersom den inte heller stämmer överens med Avestas förklaringar som har åberopats till stöd för påståendet. KTS har i sin replik framhållit att kommissionen själv har medgivit att uttrycket geeinigt är förvillande. Den har likväl, enligt KTS:s mening, inte dragit de naturliga slutsatserna avseende motiveringens motsägelsefulla karaktär.

104 Sökandena har begärt att rätten i vart fall skall inhämta ett sakkunnigutlåtande enligt artikel 25 i stadgan för domstolen för att utreda om det föreligger avgörande skillnader mellan de olika språkversionerna av det omtvistade beslutet, i synnerhet mellan den tyska och den italienska versionen.

105 Kommissionen har svarat att det omtvistade beslutet inte avser samverkan om tillämpningen av en identisk prislista för platta produkter, utan samverkan om att under identiska förhållanden använda metoden för beräkning av legeringspåslaget. I detta sammanhang är skäl 39 i beslutet endast en illustration av hur metoden för beräkning av legeringspåslaget har tillämpats, och frågan huruvida företagen har enats om priserna på platta produkter eller ej saknar betydelse, i synnerhet för beräkningen av bötesbeloppen. I detta avseende framgår det klart av skäl 29—36 i det omtvistade beslutet att företagen till följd av mötet i Madrid

bestämde sig för att tillämpa legeringspåslaget på samtliga nationella och utländska marknader, vilket dessutom bekräftas av Avestas promemoria som citeras i skäl 38 i det omtvistade beslutet. Såsom för övrigt framgår av skäl 42 och följande skäl i beslutet, medförde denna tillämpning av legeringspåslaget att varje tillverkare i förväg kunde känna till hur samtliga företag skulle ställa sig.

106 Under dessa omständigheter anser sig kommissionen inte på något sätt ha bortsett från mekanismen för prisanpassning i artikel 60 i EKSG-fördraget, och skäl 39 i den tyska versionen av det omtvistade beslutet kan endast vara förvillande om det läses ryckt ur sitt sammanhang.

Förstainstansrättens bedömning

107 Rätten skall inledningsvis utreda huruvida det, såsom sökandena har gjort gällande, i det omtvistade beslutet har gjorts oriktiga bedömningar genom beskrivningen av hur legeringspåslaget har tillämpats i praktiken, vilket har beskrivits i skäl 37—41 i beslutet.

108 I detta hänseende konstaterar rätten inledningsvis att sökandena, i motsats till vad de själva har hävdat, inte anklagas i det omtvistade beslutet för att ha gjort sig skyldiga till en överträdelse genom att ha samverkat om priserna på platta produkter i rostfritt stål, utan endast, såsom ovan har anförts (se ovan punkt 82), genom att ha samverkat i syfte att samordnat införa och tillämpa identiska referensvärden för legeringsmetallerna i metoden för beräkning av legeringspåslaget.

109 Den omständigheten att hänvisning har gjorts i skäl 39 tredje stycket i det omtvistade beslutet till de berörda företagens anpassning av priserna på platta produkter i rostfritt stål utanför deras nationella marknader med utgångspunkt i en av tillverkarnas prislistor påverkade därför inte kommissionens rättsliga bedömning av överträdelsen, och inte heller bötesbeloppen, vilket sökandena för övrigt inte har bestridit.

110 Vidare erinrar rätten om att kommissionen i det omtvistade beslutet redogör för hur legeringspåslaget har tillämpats i praktiken med hänvisning till andra omständigheter än dem som avser anpassningen av priset på platta produkter i rostfritt stål, som endast utgjorde en av de faktorer som var utmärkande för sammanhanget kring samordningen.

111 Det omtvistade beslutet grundas nämligen huvudsakligen på en promemoria av Avesta av den 17 januari 1994, i vilken det beskrevs hur legeringspåslaget tillämpades till följd av mötet i Madrid. I promemorian uppgavs bland annat följande (skäl 38 i det omtvistade beslutet): "På varje producentmarknad kommer vi att följa de regler som den inhemska tillverkaren fastställer, inklusive att tillämpa det påslag denne anger." Enligt det omtvistade beslutet uppgavs vidare följande i promemorian (skäl 40 i det omtvistade beslutet): "På de nationella marknader där [Avesta] varken var den inhemska tillverkaren eller, på marknader utan inhemsk tillverkare, den ledande leverantören, följde [Avesta] normalt, men inte alltid, den inhemska tillverkaren eller den ledande leverantören, vilket var det traditionella mönstret inom sektorn för rostfritt stål."

112 Vidare konstaterades i skäl 41 till det omtvistade beslutet att olika tillverkare skickade brev till sina kunder där ändringen till följd av mötet i Madrid av de referensvärden som användes för beräkning av legeringspåslaget tillkännagavs. I ett av dessa brev, som är daterat den 31 januari 1994, uppgav en av tillverkarna särskilt att den inte "har [något] annat val än att som alla andra tillverkare införa legeringspåslag på alla rostfria platta produkter".

113 Mot bakgrund av dessa bevis har det således inte styrkts att oriktiga bedömningar har gjorts i det omtvistade beslutet då det konstateras att de berörda företagen frivilligt och faktiskt anpassade legeringspåslagen till följd av mötet i Madrid.

114 För övrigt kan inte argumentet som bygger på avsaknad av motivering i detta avseende godtas, eftersom kommissionens resonemang för att komma fram till denna slutsats klart anges i det omtvistade beslutet.

115 Vidare skall rätten utreda huruvida sökandena har rätt i sitt påstående att en felaktig rättstillämpning har gjorts i det omtvistade beslutet genom att kommissionen bortsett från den prisanpassningsmekanism som föreskrivs i artikel 60 i EKSG-fördraget.

116 Rätten erinrar i detta hänseende om att det obligatoriska offentliggörandet av prislistor och försäljningsvillkor som föreskrivs i artikel 60.2 i EKSG-fördraget enligt fast rättspraxis har till syfte att, för det första, förhindra de förbjudna förfarandena i så stor utsträckning som möjligt, för det andra, göra det möjligt för köparna att inhämta exakta upplysningar om priser och även delta i kontrollen av diskrimineringar och, för det tredje, göra det möjligt för företagen att känna till konkurrenternas exakta priser, för att ge dem möjligheten att anpassa sig efter dessa (se domstolens dom av den 21 december 1954 i mål 1/54, Frankrike mot Höga myndigheten, REG 1954, s. 7, s. 24, och av den 12 juli 1979 i mål 149/78, Rumi mot kommissionen, REG 1979, s. 2523, punkt 10).

117 Varje företag skall emellertid sätta priserna i prislistorna självständigt utan överenskommelser — även tysta sådana — med andra företag. I synnerhet hindrar inte den omständigheten att bestämmelserna i artikel 60 har en tendens att inskränka konkurrensen att förbudet mot konkurrensbegränsande samverkan i artikel 65.1 i EKSG-fördraget skall tillämpas (dom i det ovannämnda målet Frankrike mot Höga myndigheten, s. 31, och förstainstansrättens dom av den 11 mars 1999 i mål T-141/94, Thyssen Stahl mot kommissionen, REG 1999, s. II-347, punkt 312).

118 Dessutom föreskrivs det inte i artikel 60 i EKSG-fördraget någon kontakt mellan företagen för ömsesidig information om deras framtida priser innan prislistorna offentliggörs. I den mån sådana kontakter hindrar att dessa prislistor upprättas självständigt, kan de snedvrida den normala konkurrensen i den mening som avses i artikel 65.1 i nämnda fördrag (dom i det ovannämnda målet Thyssen Stahl mot kommissionen, punkt 313).

119 I förevarande fall är det visserligen ostridigt att tillverkarna av rostfritt stål har uppfyllt sin skyldighet enligt artikel 60.2 a i EKSG-fördraget att offentliggöra sina priser och sina försäljningsvillkor genom att regelbundet sända dem till kommissionen. Varje företag har sålunda meddelat kommissionen vilka legeringspåslag de avsåg att tillämpa från och med den 1 februari 1994 (skäl 37 i det omtvistade beslutet).

120 Sökandena kan emellertid inte med framgång åberopa anpassningsmekanismen i ovannämnda bestämmelser, eftersom den anpassning av referensvärdena för beräkning av legeringspåslaget som beskrivs i de handlingar som kommissionen har hänvisat till i skäl 38, 40 och 41 i det omtvistade beslutet inte berodde på att prislistorna hade offentliggjorts, utan på tidigare samordning mellan tillverkarna under mötet i Madrid, då de kom överens om att anta identiska referensvärden för att legeringspåslagen skulle harmoniseras uppåt.

121 Av det anförda följer att kommissionen ingalunda har bortsett från den prisanpassningsmekanism som föreskrivs i artikel 60 i EKSG-fördraget och att ingen felaktig rättstillämpning således har gjorts i det omtvistade beslutet i detta avseende.

122 Beträffande argumentet att det finns en skillnad mellan den tyska och den italienska versionen av det omtvistade beslutet, konstaterar rätten endast att uttrycket enats, som används i skäl 39 i den tyska versionen av det omtvistade beslutet avseende anpassningen av priserna på platta produkter i rostfritt stål, inte påverkade den rättsliga kvalificeringen av det agerande som företagen i fråga

anklagades för, vilket, som ovan har anförts, var tillämpningen av beräkningsmetoden för legeringspåslaget, och inte slutpriset på nämnda produkter. Således skall begäran att ett sakkunnigutlåtande skall inhämtas avslås.

123 Av det anförda följer att talan inte kan bifallas på denna grund.

3. Avsaknad av motivering avseende den rättsliga kvalificeringen som avtal eller samordnat förfarande

Förutsättningarna för att pröva talan på denna grund

124 Kommissionen har hävdat att denna grund är ny eftersom KTS inte anförde den förrän i repliken och att talan således enligt artikel 48.2 i rättegångsreglerna för förstainstansrätten inte kan prövas på denna grund.

125 I detta hänseende framgår det av rättspraxis att avsaknad av motivering eller bristfällig motivering avser tvingande rätt och skall prövas *ex officio* av gemenskapsdomstolarna (domstolens dom av den 2 april 1998 i mål C-367/95, kommissionen mot Sytraval och Brink's France, REG 1998, s. I-1719, punkt 67) och således kan åberopas av parterna under varje skede av förfarandet (domstolens dom av den 20 februari 1997 i mål C-166/95 P, kommissionen mot Daffix, REG 1997, s. I-983, punkt 25).

126 Talan kan således prövas på denna grund.

Prövning i sak

— Parternas argument

127 KTS har i sin replik hävdat att kommissionen genom att blanda ihop anklagelserna för samordnat förfarande och för avtal har åsidosatt artikel 15 i EKSG-fördraget, enligt vilken den är skyldig att motivera sina beslut.

128 Kommissionen har svarat att den rättsliga kvalificeringen av samverkan som avtal och i andra hand som samordnat förfarande inte utgör tvetydig motivering i den mening som avses i rättspraxis (förstainstansrättens dom av den 24 oktober 1991 i mål T-1/89, Rhône-Poulenc mot kommissionen, REG 1991, s. II-867, punkterna 119—124).

— Förstainstansrättens bedömning

129 Den motivering som krävs enligt artikel 15 i EKSG-fördraget skall dels upplysa den som berörs därav om skälen för den vidtagna åtgärden för att denne i förekommande fall skall kunna göra gällande sina rättigheter och kunna bedöma om det omtvistade beslutet är välgrundat, dels göra det möjligt för gemenskapsdomstolarna att pröva det omtvistade beslutets lagenlighet. Kravet på motivering skall bedömas med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet, särskilt rättsaktens innehåll, de anförda skälens karaktär och det sammanhang i vilket rättsakten antagits (förstainstansrättens dom av den 24 september 1996 i mål T-57/91, NALOO mot kommissionen, REG 1996, s. II-1019, punkterna 298 och 300).

130 Rätten skall i förevarande fall utreda huruvida den rättsliga kvalificeringen av samverkan som avtal och i andra hand som samordnat förfarande i den mening

som avses i artikel 65.1 i EKSG-fördraget har motiverats tillräckligt. Rätten skall därför utreda om det omtvistade beslutet i tillräcklig mån behandlar frågan huruvida rekvisiten för vart och ett av dessa begrepp är uppfyllda.

131 Vad beträffar den rättsliga kvalificeringen som avtal, erinras det i det omtvistade beslutet inledningsvis om att det föreligger en överträdelse av artikel 65 i fördraget om parterna kommer överens om en frivillig samverkan som begränsar eller som kan begränsa deras kommersiella frihet genom att fastställa riktlinjer för ett gemensamt agerande på marknaden eller för underlåtenhet att agera, eftersom det varken är nödvändigt med avtalsenliga sanktioner eller förfaranden för verkställighet eller att den frivilliga samverkan är resultatet av en skriftlig överenskommelse (skäl 43 i det omtvistade beslutet).

132 Beträffande omständigheterna i fallet anges i skäl 44 i det omtvistade beslutet de omständigheter som visar att de berörda företagen har samverkat frivilligt. I detta hänseende anges för det första att mötet i Madrid syftade till att få till stånd en enhetlig prishöjning på rostfritt stål för att kompensera för prisstegringarna på legeringsmetaller och att det vid mötet förekom en genomgång av de olika beräkningsmetoder för legeringspåslaget som använts tidigare. Vidare uppges att samtliga företag som en följd av mötet agerade identiskt genom att från och med den 1 februari 1994 tillämpa ett legeringspåslag på sin försäljning i Europa, med undantag av Spanien och Portugal, beräknat enligt den metod som användes 1991 med referensvärden som motsvarade värdena för legeringsmetallerna i september 1993.

133 Slutligen anges det i det omtvistade beslutet att den frivilliga samverkan konkretiserades genom ett telefax som Ugine den 20 december 1993 skickade till samtliga tillverkare som hade deltagit i mötet i Madrid samt till Outokumpu, där slutsatserna från mötet återges, där det beskrivs hur legeringspåslaget beräknas, inklusive de utlösande värdena, växelkursen ecu/US-dollar (USD) och USD/ecu för legeringsmetallerna (nickel, krom och molybden), referensmånaderna och standardinnehåll av legeringsmetaller.

134 I detta hänseende nämns i det omtvistade beslutet även att den rättsliga kvalificeringen som avtal bekräftas av ordalydelsen i de cirkulär som citeras i skäl 41 i det omtvistade beslutet, genom vilka de olika producenterna upplyste sina kunder om att legeringspåslaget hade införts. I en av dessa skrivelser av den 28 januari 1994 uppgav Ugine Savoie UK att "[d]et... på europeisk nivå [har] beslutats att återinföra systemet med påslag för att ta hänsyn till de ökade kostnaderna för legeringsmetaller sedan september 1993 och [att] detta påslag kommer att tillämpas allmänt från och med den 1 februari 1994". I en annan skrivelse av den 31 januari 1994 uppgav Thyssen Fine Steels Ltd till sina kunder att företaget inte hade något "annat val än att som alla andra tillverkare införa legeringspåslag på alla rostfria platta produkter. På samma sätt som i den tidigare situationen med legeringspåslag har en klar beräkningsgrund överenskommits för att ta hänsyn till det förändrade förhållandet mellan priser och kostnader."

135 Vad därefter beträffar den rättsliga kvalificeringen som samordnat förfarande framhålls följande i skäl 45 i det omtvistade beslutet: "Även om det skulle ifrågasättas att det rör sig om en överenskommelse utgör det faktum att tillverkarna av rostfritt stål återinförde legeringspåslaget på ett identiskt sätt vad gäller pris och datum i varje fall och utan tvivel ett exempel på samordnat förfarande." I detta hänseende erinras det om att företag inte kan kringgå förbudet mot samverkan genom att ägna sig åt sådant konkurrensbegränsande samarbete som att informera varandra i förväg om hur det egna företaget avser att agera, så att varje företag kan anpassa sitt agerande i handeln i förvissning om att dess konkurrenter gör likadant.

136 Av nämnda skäl i det omtvistade beslutet framgår således att kommissionen i det omtvistade beslutet i tillräcklig mån har angivit på grund av vilka huvudsakliga faktiska och rättsliga omständigheter den har bedömt att samverkan i förevarande fall kunde kvalificeras som avtal eller, i andra hand, som samordnat förfarande i den mening som avses i artikel 65.1 i EKSG-fördraget. Rätten konstaterar särskilt att det i det omtvistade beslutet i motsats till vad KTS har gjort gällande görs en klar skillnad mellan den rättsliga kvalificeringen som avtal och den rättsliga kvalificeringen som samordnat förfarande genom att kriterierna för vart och ett av dessa begrepp anges.

137 Talan kan således inte bifallas på denna grund.

C — *Resultatet av prissamverkan*

Parternas argument

138 Sökandena har gjort gällande att kommissionen inte i tillräcklig mån har bevisat resultatet av beräkningsmetoden för legeringspåslaget på priset för platta produkter i rostfritt stål, och således inte heller de påstådda konkurrensbegränsande resultaten. De anser att den angivna motiveringen i detta avseende är felaktig och i vart fall otillräcklig.

139 Kommissionen har enligt KTS i skäl 48 i det omtvistade beslutet endast konstaterat att legeringspåslaget kan utgöra upp till 25 procent av det totala priset på rostfritt stål. I denna bedömning bortses det från att det i praktiken står varje kund fritt att köpa produkterna till fast pris i stället för till fluktuerande pris.

140 AST har för egen del erinrat om att legeringspåslaget endast är en av de komponenter som avgör slutpriset på rostfritt stål och att variationer i priserna på legeringsmetaller endast beaktas över en viss nivå. Den övervägande delen av slutpriset på rostfritt stål har inte varit föremål för något avtal.

141 AST har för övrigt gjort gällande att kommissionen har hänvisat till icke motiverade och icke styrkta påståenden. Sålunda har kommissionen inte besvarat argumentet att höjningen av priset på rostfritt stål sedan år 1994 i hög grad beror på den vid denna tidpunkt registrerade mycket stora ökningen — om ca 30

procent — av efterfrågan. Vidare har ingen hänsyn tagits till den omständigheten att den ändring av referensvärdena som företagen kom överens om i Madrid inte gav något resultat efter juni 1994, eftersom prisutvecklingen på legeringsmetaller medförde att priserna kom att sammanfalla med de värden som ursprungligen tillämpades i metoden för beräkning av legeringspåslaget, innan värdena ändrades.

142 Vid bedömningen av samverkans begränsande resultat måste hänsyn enligt AST tas till den faktiska tillämpningen av de nya priserna gentemot kunderna, och inte till den tidpunkt då kommissionen meddelades om de nya priserna. AST började inte tillämpa legeringspåslaget förrän i april 1994, det vill säga mer än två månader senare än övriga tillverkare.

143 Sökandena har slutligen gjort gällande att skillnaden mellan den tyska och den italienska versionen av skäl 49 i det omtvistade beslutet bekräftar att det omtvistade beslutets motivering är motsägelsefull i fråga om samverkans resultat för priset. Enligt den tyska versionen av beslutet var nämligen ändringen av referensvärdena för legeringspåslaget inte orsaken till den höjning av priserna på rostfritt stål som skedde mellan januari 1994 och mars 1995, medan det enligt den italienska versionen fanns ett konkret orsakssamband mellan höjningen och ändringen av referensvärdena för legeringspåslaget. KTS har därför begärt att rätten med stöd av artikel 25 i stadgan för domstolen skall inhämta ett sakkunnigutlåtande, och AST har begärt att rätten med stöd av artikel 24 i stadgan för domstolen skall inhämta alla handlingar som behövs i detta avseende.

144 Kommissionen har svarat att den varken har gjort någon oriktig bedömning eller brustit i motiveringen av det omtvistade beslutet i denna fråga.

145 Det förklarades klart i det omtvistade beslutet att legeringspåslaget utgör en komponent i slutpriset på produkterna i fråga och att syftet med samverkan således var att fastställa en komponent i priset. Kommissionen har i detta avseende hävdat att det inte har bestridits att legeringspåslaget kan utgöra upp till

25 procent av slutpriset på produkterna. De uppgifter som inkom under det administrativa förfarandet visade i vart fall att legeringspåslaget i mars 1995 utgjorde 24 procent av slutpriset på kallvalsad plåt och 25 procent av slutpriset på varmvalsad plåt samt att legeringspåslagets andel av priset på andra stålkvaliteter med en högre andel nickel var ännu högre.

146 KTS försök att relativisera överträdelsens ekonomiska betydelse blev fruktlösa på grund av KTN:s förklaringar under förfarandet, i vilka KTN uppgav att samverkan syftade till att hantera en katastrofal ekonomisk situation. Den omständigheten att det inte uttryckligen anges något i det omtvistade beslutet om kundernas möjlighet att handla till fast pris i stället för till fluktuerande pris innebär för övrigt inte att kommissionen inte kände till detta. Enligt rättspraxis har kommissionen emellertid ingen skyldighet att i ett beslut ta upp samtliga faktiska och rättsliga omständigheter som parterna har åberopat under det administrativa förfarandet.

147 Kommissionen har dessutom gjort gällande att samverkans resultat på slutpriset på produkterna inte har överdrivits, eftersom det i detta avseende anges i det omtvistade beslutet att den avsevärda höjningen av priserna på rostfritt stål inte kan förklaras enbart med att de utlösande tröskelvärdena för legeringspåslaget ändrades, även om det också konstateras att ändringen var en starkt bidragande orsak.

148 Beträffande AST:s påstådda försening med att tillämpa de nya referensvärdena har kommissionen svarat att AST självt officiellt meddelade kommissionen att det nya legeringspåslaget, som skulle beräknas utifrån de nya referensvärdena, skulle tillämpas från och med den 1 februari 1994. Den påstådda förseningen med att genomföra samverkan motsäger i vart fall inte det faktum att bolaget deltog i den.

149 Sökandenas påstående att den tyska språkversionen av skäl 49 i det omtvistade beslutet skiljer sig från den italienska versionen härav är grundlöst. Även om den

andra meningen i skäl 49 i den tyska versionen av beslutet inte skulle anses beskriva ett orsakssamband mellan tillämpningen av metoden för beräkning av legeringspåslaget och den påföljande prishöjningen, beskrivs nämligen uttryckligen i nästkommande mening att höjningen av priset på rostfritt stål visserligen inte kan hänföras (zurückgeführt) enbart till ändringen av de utlösande tröskelvärdena för legeringspåslag, men att ändringen var en starkt bidragande orsak.

Förstainstansrättens bedömning

150 Enligt artikel 65.1 i EKSG-fördraget är "[ö]verenskommelser mellan företag, beslut av företagssammanslutningar och samordnade förfaranden, som är ägnade att inom den gemensamma marknaden, direkt eller indirekt, förhindra, inskränka eller snedvrida den normala konkurrensen..., särskilt sådana som består i att

a) fastställa eller bestämma priser" förbjudna.

151 Enligt fast rättspraxis angående tillämpningen av artikel 85.1 i EG-fördraget är det inte nödvändigt att beakta det konkreta resultatet av en överenskommelse när det framgår att den har som syfte att begränsa, hindra eller snedvrida konkurrensen i den mening som avses i artikeln (domstolens dom av den 8 juli 1999 i mål C-49/92 P, kommissionen mot Anic Partecipazioni, REG 1999, s. I-4125, punkt 99, i mål C-199/92 P, Hüls mot kommissionen, REG 1999, s. I-4287, punkt 178, och C-235/92 P, Montecatini mot kommissionen, REG 1999, s. I-4539, punkt 122).

152 Vidare är samordnade förfaranden förbjudna oberoende av resultaten av dem, om de har ett konkurrensbegränsande syfte. Även om begreppet samordnat förfarande förutsätter ett beteende på marknaden innebär det nämligen inte nödvändigtvis att detta beteende leder till det konkreta resultatet att konkurrensen hindras eller snedvrids (domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Anic Partecipazioni, punkterna 123 och 124, domen i det ovannämnda målet Hüls mot kommissionen, punkterna 164 och 165, och domen i det ovannämnda målet Montecatini mot kommissionen, punkterna 124 och 125). När kommissionen har styrkt att ett företag har deltagit i en samordning som hade till syfte att begränsa konkurrensen, behöver den inte bevisa att denna samordning har lett till ageranden på marknaden eller att det har haft konkurrensbegränsande resultat. Det ankommer tvärtom på företaget i fråga att bevisa att samordningen inte på något sätt har påverkat företagets eget agerande på marknaden (domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Anic Partecipazioni, punkt 126, och domen i det ovannämnda målet Hüls mot kommissionen, punkt 167).

153 Dessa principer gäller även vid tillämpningen av artikel 65.1 i EKSG-fördraget. Eftersom artikeln hänvisar till samverkan som "är ägnad" att snedvrida den normala konkurrensen, anses detta begrepp nämligen omfatta formuleringen "har till syfte" som anges i artikel 85.1 i EG-fördraget (dom i det ovannämnda målet Thyssen Stahl mot kommissionen, punkt 277).

154 Kommissionen är således inte tvungen att visa att resultatet har begränsat konkurrensen för att kunna fastställa att det har skett en överträdelse av artikel 65.1 i EKSG-fördraget om den har styrkt att ett avtal eller ett samordnat förfarande har förekommit i syfte att begränsa konkurrensen (se dom i det ovannämnda målet Thyssen Stahl mot kommissionen, punkt 277).

155 I förevarande fall kan sökandenas olika argument, genom vilka de endast har påstått att inga konkurrensbegränsande resultat har uppkommit, inte godtas, eftersom de bygger på en felaktig uppfattning om beviskravet i artikel 65.1 i EKSG-fördraget. Sökandena har nämligen inte bestridit kommissionens konstateranden i skäl 47 och 48 i det omtvistade beslutet, genom vilka kommissionen har avsett att visa att samverkan i fråga syftade till att begränsa konkurrensen.

156 Kommissionen gjorde inte någon överflödig utredning av samverkans konkurrensbegränsande resultat, utan stannade med rätta vid att konstatera att det rörde sig om samverkan som omfattas av förbudet i artikel 65.1 i EKSG-fördraget, eftersom den syftade till att fastställa en komponent i slutpriset på platta produkter i rostfritt stål genom att de berörda tillverkarna från och med samma datum använde samma referensvärden för legeringsmetallerna i metoden för beräkning av legeringspåslaget.

157 Förbudet mot samverkan som består i att direkt eller indirekt fastställa priser gäller nämligen även samverkan genom vilken en del av priset fastställs, vilket bekräftas i rättspraxis avseende tillämpning av artikel 85.1 a i EG-fördraget (se särskilt förstainstansrättens dom av den 21 februari 1995 i mål T-29/92, SPO m.fl. mot kommissionen, REG 1995, s. II-289, punkt 146). Härav följer bland annat att AST:s argument att den övervägande delen av slutpriset på rostfritt stål inte har varit föremål för något avtal saknar relevans.

158 I förevarande fall konstaterade kommissionen dessutom i skäl 48 i det omtvistade beslutet att samverkan begränsade konkurrensen påtagligt, dels eftersom de berörda företagen stod för mer än 90 procent av försäljningen av platta produkter i rostfritt stål, dels eftersom legeringspåslaget medförde en prishöjning som kunde utgöra upp till 25 procent av slutpriset på produkterna.

159 Sökandena har inte bestridit att denna bedömning är välgrundad. KTS har i detta avseende endast hävdat att den del av slutpriset som berodde på legeringspåslaget understeg 25 procent när bolagets kunder handlade till fast pris i stället för till fluktuerande pris. Ett sådant påstående motsäger emellertid inte den omständigheten att det pristillägg som berodde på legeringspåslaget, som beräknades utifrån de referensvärden som bestämdes vid mötet i Madrid, i princip kunde utgöra en stor del av slutpriset på produkterna. KTS har inte heller bestridit att det sålunda framräknade legeringspåslaget effektivt påverkade slutpriset på bolagets produkter när dess kunder inte handlade till fast pris.

160 Rätten konstaterar att sökandena i vart fall inte har visat att en oriktig bedömning har gjorts i det omtvistade beslutet avseende samverkans verkliga resultat på marknaden.

161 Det kan i synnerhet inte med framgång hävdas att kommissionen har överdrivit eller, tvärtom, bortsett från samverkans resultat för slutpriset på produkterna. I detta avseende ansåg kommissionen nämligen i skäl 49 i det omtvistade beslutet, inklusive i den tyska versionen, att det nästan fördubblade priset på rostfritt stål mellan januari 1994 och mars 1995 inte enbart kunde tillskrivas ändringen av referensvärdena för legeringspåslaget, men att ändringen i hög grad hade bidragit därtill. Argumentet att det inte anges i den tyska versionen av det omtvistade beslutet att det finns ett orsakssamband mellan samverkan och prishöjningen kan således inte godtas. Det saknas därför skäl att bifalla sökandenas yrkanden om att sakkunnigutlåtande skall inhämtas eller att handlingar skall begäras in.

162 Argumentet att den ändring av referensvärdena som företagen kom överens om i Madrid inte längre gav något resultat, eftersom prisutvecklingen på legeringsmetaller medförde att priserna kom att sammanfalla med de värden som tillämpades före ändringen, kan inte heller godtas. Såsom kommissionen har anfört i skäl 70 i det omtvistade beslutet saknar det nämligen betydelse att priset på en legeringsmetall kom att sammanfalla med de gamla referensvärdena, eftersom det pristillägg som berodde på legeringspåslaget med nödvändighet var högre än vad det skulle ha varit om referensvärdena inte hade ändrats.

163 AST:s argument att bolaget började tillämpa de nya referensvärdena först efter två månader kan inte godtas. Det har nämligen inte bestridits att AST officiellt meddelade kommissionen att bolaget skulle tillämpa det nya legeringspåslaget från och med den 1 februari 1994. Dessutom skulle AST:s påstående, även om det styrktes, bara bevisa att samordningen, som bolaget inte har bestridit att det deltog i, faktiskt påverkade bolagets eget agerande på marknaden (se ovan punkt 151).

164 Slutligen kan inte argumentet som bygger på bristfällig motivering godtas, eftersom kommissionens resonemang klart anges i det omtvistade beslutet.

165 Av det anförda följer att talan inte kan bifallas på dessa grunder.

D — *Överträdelsens varaktighet*

Parternas argument

166 Sökandena har hävdat att kommissionen felbedömde överträdelsens varaktighet och inte motiverade det omtvistade beslutet när den ansåg att samordningen inleddes vid mötet i Madrid i december 1993 och pågick fram till dess beslutet antogs. Den ändring av referensvärdena i metoden för beräkning av legeringspåslaget som beslutades under mötet i Madrid var nämligen enligt sökandena endast tillfällig och inte varaktig.

167 I detta avseende har sökandena uppgivit att det varken vid mötet eller vid något senare tillfälle diskuterades att värdena skulle bibehållas. Det är felaktigt att anse att ett samordnat förfarande pågår så länge det inte uttryckligen avslutas. I förevarande fall stod det företagen fritt att bestämma sina prisnivåer med hänsyn till marknadens villkor, som var lika för alla företag, när prishöjningen en gång hade genomförts.

168 KTS har särskilt framhållit att bolaget visserligen har medgivit att den gemensamma ändringen av referensvärdena i metoden för beräkning av legeringspåslaget vid mötet i Madrid kan betraktas som ett samordnat förfarande i den mening som avses i artikel 65.1 i EKSG-fördraget, men att denna samordning endast var tillfällig, eftersom bolaget därefter enskilt och regelbundet ändrade legeringspåslagen och slutpriserna. Beträffande bedömningen av överträdelsens varaktighet är det inte heller fastställandet av legeringspåslaget som komponent i slutpriset som är avgörande, utan slutpriset i sig, såsom det tillämpas på marknaden. Överträdelsen kan således inte betraktas som varaktig.

169 KTS har tillagt att kommissionen inte har haft rätt att grunda sig på de kontakter som den själv har haft med andra tillverkare efter mötet i Madrid. I skäl 33 i den tyska versionen av det omtvistade beslutet finns nämligen i detta hänseende en felöversättning, som ger intrycket att den som skrivit telefaxet i fråga fortfarande inväntade upplysningar av Krupp avseende de legeringspåslag som sistnämnda företag skulle tillämpa (noch keine Informationen), när personen i själva verket endast uppgav sig inte ha några upplysningar (we have no current information).

170 AST har för sin del gjort gällande att referensvärdena i metoden för beräkning av legeringspåslaget visserligen inte har ändrats sedan mötet i Madrid, men att detta inte på något sätt beror på något avtal om att överträdelsen skulle fortgå, utan på EKSG-fördragets system för öppenhet rörande priser och på de berörda företagens parallella beteenden.

171 Den rättspraxis som kommissionen har åberopat saknar relevans, eftersom den rör situationer där de avtal mot vilka sanktionsåtgärder vidtogs fortfarande gav resultat efter det att de hade upphört.

172 Kommissionen har svarat att sökandena inte har ändrat referensvärdena för legeringspåslaget sedan mötet i Madrid hölls. Den enda rimliga förklaringen till

att värdena har bibehållits är att deltagarna i samverkan måste ha varit överens om att inte ändra dem på nytt. Detta bekräftas för övrigt av den omständigheten att endast Avesta upphörde med överträdelsen innan det omtvistade beslutet fattades, genom att radikalt ändra metoden för beräkning av legeringspåslaget. KTS och AST upphörde däremot inte formellt med överträdelsen förrän den 1 april 1998, när de i enlighet med artikel 4 i beslutet började tillämpa nya utlösande tröskelvärden för legeringsmetallerna vid beräkningen av legeringspåslaget. Alla övriga prisändringar som sökandena har åberopat saknar relevans, eftersom de endast avser de slutpriser på platta produkter i rostfritt stål som tillämpas gentemot kunderna.

173 Slutligen har kommissionen gjort gällande att det i vart fall framgår av rättspraxis att artikel 85.1 i EG-fördraget är tillämplig i fall där vissa företags parallella beteenden, som ursprungligen beror på ett avtal, fortgår sedan avtalet har upphört att gälla (domstolens dom av den 15 juni 1976 i mål 51/75, EMI Records, REG 1976, s. 811, punkt 30; svensk specialutgåva, volym 3, s. 115). Detta gäller analogt även för artikel 65.1 i EKSG-fördraget.

Förstainstansrättens bedömning

174 Det framgår av rättspraxis att det ankommer på kommissionen att visa inte bara att samverkan har förekommit utan också hur länge den har pågått (se förstainstansrättens dom av den 7 juli 1994 i mål T-43/92, Dunlop Slazenger mot kommissionen, REG 1994, s. II-441, punkt 79, och av den 15 mars 2000 i de förenade målen T-25/95, T-26/95, T-30/95—T-32/95, T-34/95—T-39/95, T-42/95—T-46/95, T-48/95, T-50/95—T-65/95, T-68/95—T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 och T-104/95, Cimenteries CBR m.fl. mot kommissionen, REG 2000, s. II-491, punkt 2802).

175 I förevarande fall skall det således prövas huruvida kommissionen, när den i skäl 50 i det omtvistade beslutet konstaterade att samordningen fortgick fram till

den dag då beslutet antogs, uppfyllde de beviskrav som den var underställd och lämnade en tillräcklig motivering till beslutet.

176 Rätten erinrar inledningsvis om att föremålet för samverkan var att identiska referensvärden skulle användas av tillverkarna av platta produkter i rostfritt stål när det gällde metoden för beräkning av legeringspåslaget för att åstadkomma en höjning av deras slutpriser, av vilka legeringspåslaget utgjorde en betydande del.

177 Av det omtvistade beslutet, bland annat av skäl 44, framgår att samverkan inleddes vid mötet i Madrid den 16 december 1993, då de företag som deltog i mötet beslutade att de skulle tillämpa det sålunda beräknade legeringspåslaget från och med den 1 februari 1994. Det konstaterades vidare att företagen, däribland KTN och AST, från och med nämnda datum verkligen tillämpade ett legeringspåslag beräknat enligt den metod som byggde på de referensvärden som hade överenskommits vid mötet i Madrid på sin försäljning i Europa, med undantag av Spanien och Portugal. I skäl 50 i beslutet angavs slutligen att det bara var Avesta som, i november 1996, hade meddelat att företaget skulle övergå till en annan metod för beräkning av legeringspåslaget.

178 Rätten konstaterar att sökandena inte har bestridit, vare sig vid förstainstansrätten eller under det administrativa förfarandet, att de referensvärden för legeringspåslaget som de kom överens om vid mötet i Madrid inte ändrades innan det omtvistade beslutet fattades. Mot bakgrund av att företagen i fråga faktiskt fortsatte att tillämpa de referensvärden som de hade kommit överens om vid nämnda möte, kan det inte anses visat att överenskommelsen var tillfällig och inte varaktig genom den omständigheten att det då inte fattades något uttryckligt beslut om hur länge överenskommelsen skulle tillämpas.

179 Argumentet att företagen regelbundet ändrade de priser som de tillämpade gentemot sina kunder saknar i detta hänseende relevans, eftersom argumentet

avser det slutpris på platta produkter i rostfritt stål som dessa företag tillämpade, vari legeringspåslaget endast är en komponent. Inte heller de regelbundna variationerna i själva legeringspåslaget kan anses visa att samverkan upphörde, eftersom dessa variationer endast berodde på de beräkningar som gjordes med utgångspunkt i den metod som innehöll samma referensvärden för samtliga producenter. Den felaktiga översättning som KTS har åberopat, som anses visa att bolaget inte har haft några kontakter med de övriga tillverkarna efter mötet i Madrid, bevisar inte heller något i detta avseende, eftersom det i övrigt har medgivits att företaget i fråga beräknade legeringspåslaget enligt den metod som företagen kom överens om vid nämnda möte.

180 AST:s argument att de referensvärden som företagen kom överens om vid mötet i Madrid bibehölls på grund av öppenheten rörande priser och på grund av de berörda företagens parallella beteenden kan inte heller godtas. Det framgår visserligen av rättspraxis att ett parallellt beteende endast kan anses som bevis på samordning, om samordningen är den enda rimliga förklaringen till ett sådant beteende (domstolens dom av den 31 mars 1993 i de förenade målen C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 och C-125/85—C-129/85, Ahlström Osakeyhtiö m.fl. mot kommissionen, REG 1993, s. I-1307, punkt 71). I förevarande fall beror emellertid de berörda företagens bibehållande av identiska referensvärden i metoden för beräkning av legeringspåslaget på en samordning, eftersom dessa värden bestämdes gemensamt under diskussioner tillverkare emellan i december 1993.

181 Slutligen erinrar rätten om att det beträffande överenskommelser som inte längre är i kraft, för att artikel 85 i EG-fördraget skall vara tillämplig, och analogt för att artikel 65 i EKSG-fördraget skall vara tillämplig, är tillräckligt att samverkan medför resultat även efter den tidpunkt då den formellt har upphört (dom i det ovannämnda målet EMI Records, punkt 15, domstolens dom av den 3 juli 1985 i mål 243/83, Binon, REG 1985, s. 2015, punkt 17, samt förstainstansrättens dom av den 24 oktober 1991 i mål T-2/89, Petrofina mot kommissionen, REG 1991, s. II-1087, punkt 212, och av den 14 maj 1998 i mål T-327/94, SCA Holding mot kommissionen, REG 1998, s. II-1373, punkt 95). Detta gäller i särskilt hög grad när resultatet av samverkan, som i förevarande fall, har bestått fram till dess det omtvistade beslutet antogs utan att samverkan formellt upphört.

182 Av det anförda följer att kommissionen med rätta har ansett att överträdelsen pågick fram till den dag då det omtvistade beslutet antogs, eftersom KTN och AST inte upphörde att tillämpa de referensvärden som företagen kom överens om vid mötet i Madrid förrän nämnda dag.

183 För övrigt kan inte argumentet som bygger på avsaknad av motivering i detta avseende godtas, eftersom kommissionens resonemang för att komma fram till denna slutsats klart anges i det omtvistade beslutet.

184 Av det anförda följer att talan inte kan bifallas på dessa grunder.

Andrahandsyrkandena om ogiltigförklaring av artikel 2 i det omtvistade beslutet eller nedsättning av bötesbeloppen

I — *Felaktig beräkning av bötesbeloppen*

A — *Åläggandet av separata böter för KTN och för AST*

Parternas argument

185 Sökandena har anklagat kommissionen för att inte ha beaktat deras inbördes koncernförhållande vid beräkningen av bötesbeloppet trots att den kände till förhållandet.

186 Eftersom kommissionen inte fastställde bötesbeloppen i förhållande till de berörda företagens omsättning, utan utgick från ett schablonbelopp på 4 miljoner ecu, som tillämpades för vart och ett av företagen, anser sökandena att kommissionen endast borde ha ålagt KTN att betala ett bötesbelopp, som både skulle avse dess egen verksamhet, AST:s verksamhet och den verksamhet som övertogs av Thyssen Stahl. Den lösning som valdes i förevarande fall är felaktig och diskriminerande, eftersom den i själva verket medför att en ekonomisk enhet, det vill säga KTN, åläggs att betala tre bötesbelopp. Således har en felaktig rättstillämpning gjorts i det omtvistade beslutet.

187 Vad beträffar kommissionens argument att KTN och AST hela tiden agerade oberoende av varandra under den tid då samverkan pågick har KTS svarat att denna omständighet inte i sig medför att de kan åläggas separata böter med samma belopp. AST har för sin del anfört att det står klart att KTN inte bestämde hur AST skulle agera, men att kommissionen inte av denna anledning skall betrakta dem som likvärdiga enheter vid beräkningen av bötesbeloppen.

188 Kommissionen har svarat att KTS och AST har ålagts att betala separata böter eftersom dessa bolag var oberoende av varandra när samverkan inleddes vid mötet i Madrid. Dessutom fortsatte AST att agera oberoende på marknaden även efter det att KTN hade förvärvat samtliga aktier i AST den 10 maj 1996. Slutligen anfördes aldrig argumentet att AST kontrollerades av KTN under det administrativa förfarandet. AST har aldrig uppgivit att bolagets moderbolag var ansvarigt för AST:s beslut. Av det anförda följer att det var rätt att vidta separata sanktionsåtgärder mot bolagen, eftersom dotterbolagets agerande hela tiden var oberoende av moderbolagets.

Förstainstansrättens bedömning

189 Enligt fast rättspraxis kan ett företags moderbolag hållas ansvarigt för företagets konkurrensbegränsande beteende, om det sistnämnda företaget inte självständigt

har bestämt sitt agerande på marknaden, utan i huvudsak har tillämpat instruktioner som det har fått av moderbolaget, och detta särskilt när detta beror på de ekonomiska och juridiska band som binder samman företagen (se domstolens dom av den 14 juli 1972 i mål 48/69, ICI mot kommissionen, REG 1972, s. 619, punkterna 132 och 133, svensk specialutgåva, volym 2, s. 25, av den 25 oktober 1983 i mål 107/82, AEG mot kommissionen, REG 1983, s. 3151, punkt 49, svensk specialutgåva, volym 7, s. 287, och, senast, av den 16 november 2000 i mål C-294/98 P, Metsä-Serla m.fl. mot kommissionen, REG 2000, s. I-10065, punkt 27).

190 Rätten erinrar i förevarande fall om att AST, såsom ovan har angivits (se punkt 2 ovan), förvärvades gemensamt av Krupp och ett italienskt konsortium. Därefter utökade Krupp i december 1995 sitt aktieinnehav i AST från 50 till 75 procent, och den 10 maj 1996 förvärvade Krupp samtliga aktier i AST. Dessa aktier övertogs därefter av KTN, och sedan av KTS.

191 Sökandena har emellertid inte gjort gällande, och ännu mindre visat, att AST sedan det hade blivit ett dotterbolag inte självständigt deltog i den samverkan som det omtvistade beslutet avser, utan på grund av instruktioner från moderbolaget. De har tvärtom inte bestridit att de har agerat oberoende av varandra under hela perioden för samverkan.

192 Talan kan således inte bifallas på denna grund.

B — *Överträdelsens svårighetsgrad*

Parternas argument

193 KTS har för det första anklagat kommissionen för att ha vägrat att endast ålägga bolaget ett symboliskt bötesbelopp med motiveringen att det rörde sig om en

flagrant överträdelse. Att en överträdelse är flagrant saknar emellertid relevans för frågan huruvida en sanktionsåtgärd är nödvändig, eller ens vilket bötesbelopp som skall fastställas, eftersom alla överträdelser som, i likhet med den förevarande, erkänns av dem som är skyldiga till dem eller bevisas genom indicier, måste betraktas som flagranta. Detta kriterium finns inte heller med i riktlinjerna för beräkning av böter som döms ut enligt artikel 15.2 i förordning nr 17 och artikel 65.5 i EKSG-fördraget (EGT C 9, 1998, s. 3) (nedan kallade riktlinjerna).

194 Till svar på argumentet att överträdelsen betraktas som flagrant eftersom den var avsiktlig, har KTS gjort gällande att det är utmärkande för alla överträdelser av detta slag att de utförs avsiktligt eftersom företagen är medvetna om dem. Det går nämligen inte att bryta mot artikel 65 i EKSG-fördraget av oaktsamhet.

195 För det andra har KTS gjort gällande att kommissionen vid beräkningen av bötesbeloppet beaktade överträdelsens svårighetsgrad två gånger. Trots att det redan hade beaktats hur allvarlig överträdelsen var i skäl 74—77 i det omtvistade beslutet för att fastställa botens grundbelopp till 4 miljoner ecu, anförde kommissionen nämligen därefter detta kriterium på nytt i skäl 79 i det omtvistade beslutet för att motivera att nämnda grundbelopp skulle höjas med 1,6 miljoner ecu.

196 Kommissionen har för det första gjort gällande att det inte var motiverat med symboliska böter i förevarande fall med hänsyn till överträdelsens svårighetsgrad och varaktighet samt till KTS:s senkomna och begränsade samarbete. Hänvisningen till att överträdelsen var flagrant gjordes endast för att illustrera att företagen inte kunde ha varit omedvetna om att överträdelsen stred mot konkurrensrätten.

197 Vad för det andra beträffar det dubbla beaktandet av hur allvarlig överträdelsen var, har kommissionen svarat att det trots tryckfelet i skäl 79 i det omtvistade

beslutet klart framgår av motiveringen i skäl 78—80 i beslutet att den omtvistade höjningen vidtogs på grund av överträdelsens varaktighet.

Förstainstansrättens bedömning

198 Det framgår av fast rättspraxis att bedömningen av hur allvarlig överträdelsen är skall göras med hänsyn till ett stort antal omständigheter, såsom i synnerhet de särskilda omständigheterna i målet, sammanhanget och böternas avskräckande verkan, utan att det har fastställts någon tvingande eller uttömmande förteckning över de kriterier som absolut skall tas i beaktande (domstolens beslut av den 25 mars 1996 i mål C-137/95 P, SPO m.fl. mot kommissionen, REG 1996, s. I-1611, punkt 54, och domstolens dom av den 17 juli 1997 i mål C-219/95 P, Ferriere Nord mot kommissionen, REG 1997, s. I-4411, punkt 33).

199 I detta avseende kan omständigheter som hör samman med frågan huruvida ett agerande var avsiktligt, och sålunda med syftet med agerandet, ha större betydelse än omständigheter rörande resultatet av det (se förslag till avgörande av domaren Vesterdorf, tjänstgörande som generaladvokat, inför förstainstansrättens dom av den 24 oktober 1991 i mål T-1/89, Rhône-Poulenc mot kommissionen, REG 1991, s. II-867, II-869, II-1022, — gemensamt förslag till avgörande inför domarna i de så kallade polypropylenmålen, av den 24 oktober 1991 i mål T-2/89, T-3/89, REG 1991, s. II-1087 respektive REG 1991, s. II-1177, av den 17 december 1991 i mål T-4/89, T-6/89—T-8/89, REG 1991, s. II-1523, REG 1991, s. II-1623, REG 1991, s. II-1711 respektive REG 1991, s. II-1833, och av den 10 mars 1992 i mål T-9/89—T-15/89, REG 1992, s. II-499, REG 1992, s. II-629, REG 1992, s. II-757, REG 1992, s. II-907, REG 1992, s. II-1021, REG 1992, s. II-1155 respektive REG 1992, s. II-1275), framför allt vad gäller överträdelser som i sig är allvarliga, såsom prisfastställelse (dom i det ovannämnda målet Thyssen Stahl mot kommissionen, punkt 636, och förstainstansrättens dom av den 11 mars 1999 i mål T-157/94, Ensidesa mot kommissionen, REG 1999, s. II-707, punkt 508).

200 En överträdelse av konkurrensbestämmelserna kan anses ha gjorts uppsåtligen om företaget inte kan ha undgått att inse att dess agerande var ägnat att begränsa konkurrensen. Företaget behöver således inte medvetet ha brutit mot bestämmel-

serna (förstainstansrättens dom av den 6 april 1995 i mål T-143/89, Ferriere Nord mot kommissionen, REG 1995, s. II-917, punkt 41).

201 Slutligen kan de omständigheterna att det från företagets sida har förekommit rimliga tvivel angående det begränsande förfarandets karaktär av överträdelse eller att överträdelsen har begåtts av oaktsamhet och inte med avsikt enligt punkt 3 fjärde och femte strecksatserna i riktlinjerna utgöra förmildrande omständigheter som motiverar att det grundbelopp för boten som kommissionen har beräknat skall minskas.

202 I förevarande fall ansåg kommissionen i skäl 75 i det omtvistade beslutet att överträdelsen var flagrant efter att i skäl 74 ha erinrat om att det rörde sig om samverkan i syfte att få till stånd en enhetlig höjning av en komponent i priset, och således en allvarlig överträdelse av gemenskapsrätten som inbegrep nästan samtliga tillverkare av platta produkter i rostfritt stål. Eftersom kommissionen sålunda avsåg att konstatera att företagen i fråga avsiktligt hade gjort sig skyldiga till en allvarlig överträdelse, utan att ha haft några tvivel angående agerandets karaktär av överträdelse, kan kommissionen inte anses ha gjort någon felaktig rättstillämpning genom att vägra att endast ålägga ett symboliskt bötesbelopp.

203 KTS:s argument kan således inte godtas.

204 Beträffande argumentet att överträdelsens svårighetsgrad beaktades dubbelt konstaterar rätten endast att användningen av ordet allvar i stället för ordet varaktighet i skäl 79 i det omtvistade beslutet, som står under rubriken "Överträdelsens varaktighet", endast kan betraktas som ett tryckfel och inte har medfört att bötesbeloppet har höjts ytterligare.

205 Talan kan således inte bifallas på denna grund.

C — *Överträdelsens varaktighet*

Parternas argument

206 Sökandena har gjort gällande att kommissionen borde ha satt ned bötesbeloppet och inte höjt det, eftersom överträdelsen var kortvarig. En sänkning av bötesbeloppet framstår som särskilt motiverad mot bakgrund av att det inte var förrän det omtvistade beslutet antogs som kommissionen för första gången ansåg att det rörde sig om en överträdelse med lång varaktighet. Kommissionen förklarade nämligen aldrig under det administrativa förfarandet för sökandena att överträdelsens varaktighet skulle fastställas med hänsyn till förfarandets varaktighet, vilket enligt AST utgör ett åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar.

207 AST har tillagt att kommissionen inte tog erforderlig hänsyn till det kritiska läget i branschen såsom förmildrande omständighet på grund av att den bortsåg från överträdelsens tillfälliga karaktär. Eftersom överträdelsens varaktighet i själva verket var begränsad till tidpunkten för mötet i Madrid, måste nämligen det kritiska ekonomiska läget i branschen ha haft mycket större betydelse än vad kommissionen har påstått.

208 AST har dessutom gjort gällande att kommissionen i det omtvistade beslutet inte beaktade den omständigheten att bolaget inte började tillämpa de ändrade referensvärdena i metoden för beräkning av legeringspåslaget förrän i april 1994, det vill säga två månader senare än vad som överenskommits, vilket också är en omständighet som borde ha motiverat en sänkning av bötesbeloppet.

209 Kommissionen har svarat att den överträdelse som sökandena har gjort sig skyldiga till pågick under fyra års tid och att det således rörde sig om en överträdelse av medellång varaktighet, vilket kan medföra en höjning med upp till 50 procent av de belopp som har fastställts med hänsyn endast till hur allvarlig överträdelsen är, varför en höjning med 10 procent (400 000 ecu) för varje år som överträdelsen pågick vidtogs i förevarande fall. I motsats till vad sökandena har hävdat har kommissionen aldrig låtit förstå att den ansåg att överträdelsen var kortvarig, utan till och med i det meddelande om anmärkningar som sändes till sökandena framhållit att den ansåg att överträdelsen alltjämt fortgick.

210 AST:s argument avseende det ekonomiska läget i branschen bygger på det felaktiga antagandet att överträdelsen var kortvarig. Det ekonomiska läget i branschen var endast kritiskt precis i början av samordningen och förbättrades därefter.

Förstainstansrättens bedömning

211 Bötesbeloppet skall fastställas med hänsyn till överträdelsens varaktighet och till samtliga faktorer som kan påverka bedömningen av hur allvarlig överträdelsen har varit (se särskilt dom i det ovannämnda målet Musique Diffusion française m.fl. mot kommissionen, punkt 129).

212 Vad beträffar överträdelsens varaktighet görs det i riktlinjerna skillnad mellan överträdelser med kort varaktighet (normalt kortare än ett år), för vilka det belopp som har fastställts med hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är inte skall höjas, överträdelser med medellång varaktighet (normalt ett till fem år), för vilka detta belopp kan höjas med upp till 50 procent, och överträdelser med lång varaktighet (normalt längre än fem år), för vilka detta belopp kan höjas med 10 procent per år (punkt 1 B första—tredje strecksatserna).

213 I förevarande fall har kommissionen i det omtvistade beslutet lagt sökandena en överträdelse med en varaktighet på fyra år till last och höjt det belopp som fastställdes med hänsyn till hur allvarlig överträdelsen var med 40 procent, motsvarande 10 procent per år som hade förflutit.

214 Såsom ovan har anförts (se ovan punkterna 174—184) har kommissionen gjort en riktig beräkning av varaktigheten för den överträdelse som sökandena har anklagats för.

215 I detta hänseende kan kommissionen inte anklagas för att ha betraktat överträdelsen som fortgående utan att ha varskott sökandena om det under det administrativa förfarandet. I punkt 50 i det meddelande om anmärkningar som sändes till dem den 24 april 1997 uppgav kommissionen nämligen klart att "det samordnade förfarandet började med mötet i Madrid i december 1993 och [har] fortsatt sedan dess". Därefter konstaterade kommissionen att överträdelsen hade fortgått under det administrativa förfarandet, varför tiden för förfarandet sålunda måste ha ingått i överträdelsens varaktighet.

216 Vidare motsägs inte den varaktighet som beaktades vid beräkningen av bötesbeloppet av AST:s argument att bolaget inte började tillämpa de ändrade värdena i metoden för beräkning av legeringspåslaget förrän i april 1994. I detta hänseende erinrar rätten om att överträdelsen startade den dag då tillverkarna beslutade om samordning vid mötet i Madrid den 16 december 1993, och inte den dag då deras beslut i praktiken började tillämpas på marknaden. Kommissionen kunde därför med rätta göra bedömningen att överträdelsen hade pågått i fyra år fram till dess det omtvistade beslutet antogs.

217 Beträffande AST:s argument att det ekonomiska läget i branschen inte beaktades i tillräcklig utsträckning såsom förmildrande omständighet, konstaterar rätten dels att sökanden inte har bestridit att detta läge endast har åberopats avseende slutet av år 1993, när samordningen mellan tillverkarna inleddes, medan överträdelsen inte upphörde förrän fyra år senare, dels att kommissionen beaktade nämnda läge

såsom förmildrande omständighet (skäl 83 och 84 i det omtvistade beslutet). Kommissionen beaktade således det särskilda läget i branschen i tillräcklig utsträckning när den bedömde att nämnda läge endast förelåg precis i början av överträdelsen.

218 Talan kan således inte bifallas på denna grund.

D — *Samarbetet under det administrativa förfarandet*

1. Inledande anmärkningar

219 I skäl 96 i det omtvistade beslutet bedömde kommissionen att samtliga berörda företag i olika grad kunde sägas omfattas av punkt D, som har rubriken "Väsentlig nedsättning av böter", i kommissionens meddelande om befrielse från eller nedsättning av böter i kartellärenden (EGT C 207, 1996, s. 4, nedan kallat meddelandet om samarbete).

220 I detta hänseende konstaterades det inledningsvis i det omtvistade beslutet att det endast var Usinor och Avesta som hade erkänt överträdelsen. Dessutom sände Avesta den 31 oktober 1996 handlingar till kommissionen som påvisade att kontakter hade förekommit mellan företagen i fråga, och Avesta var det enda företag som upphörde med överträdelsen innan det omtvistade beslutet antogs. Usinor var det första företag som upplyste kommissionen om att mötet i Madrid hade ägt rum (skäl 97 i det omtvistade beslutet). Vad däremot beträffar de övriga företagen, bland andra KTN och AST, står det i det omtvistade beslutet att företagen i sina förklaringar och i sina svar på meddelandena om anmärkningar inte lämnade någon ny information och bestred att samordning skulle ha förekommit (skäl 98 i det omtvistade beslutet).

221 Kommissionen drog i det omtvistade beslutet slutsatsen att Usinors och Avestas samarbetsvilja således hade varit betydande, men mycket senkommen. De övriga företagens, bland andra KTN:s och AST:s, samarbetsvilja ansågs ha varit mer begränsad än de förstnämnda företagens, eftersom inga skriftliga bevis och inga nya uppgifter som kommissionen inte redan kände till hade lagts fram, och eftersom företagen inte hade erkänt överträdelsen (skäl 100 i det omtvistade beslutet).

222 I skäl 101 i det omtvistade beslutet drog kommissionen slutsatsen att nämnda omständigheter motiverade en nedsättning av bötesbeloppet med 10 procent för samtliga företag med undantag av Avesta och Usinor, vilkas bötesbelopp minskades med 40 procent.

223 Sökandena har anklagat kommissionen för att ha medgivit en sänkning av deras bötesbelopp med endast 10 procent på grund av att den gjorde de felaktiga bedömningarna att sökandena i sina förklaringar och i sina svar på meddelandena om anmärkningar för det första inte lämnade någon ny information och för det andra bestred att samordning skulle ha förekommit.

2. Underlåtenheten att lämna ny information under det administrativa förfarandet

Parternas argument

224 Sökandena har hävdat att kommissionen gjorde en felaktig tolkning av punkt D i meddelandet om samarbete och från principen om likabehandling då den gjorde bedömningen att sökandena i sina förklaringar inte lämnade någon ny information eftersom de inte inkom med några skriftliga bevis eller några nya uppgifter som kommissionen inte redan kände till.

225 När flera företag besvarar frågor från kommissionen samtidigt eller efter varandra med uppgifter som bekräftar kommissionens misstankar, kan den ordning i vilken de begärda uppgifterna ges in enligt sökandenas mening inte medföra att skillnad skall göras mellan företagen med avseende på sänkningen av bötesbeloppen. I punkt D i meddelandet om samarbete tas nämligen endast hänsyn till huruvida företagen har lämnat upplysningar som gör att det kan visas att överträdelsen har förekommit, och inte till i vilken ordning upplysningarna har lämnats in. Även om samma upplysningar lämnas in samtidigt är de berörda företagens samarbete för övrigt av visst intresse för kommissionen, eftersom det gör det lättare att styrka påståendena. I annat fall skulle kommissionen inte bedöma att det fanns skäl att ställa samma frågor till olika berörda företag.

226 I förevarande fall vitsordade KTN och AST, på samma sätt som Usinor, sakomständigheterna, bland annat att mötet i Madrid hade hållits i de förklaringar som bolagen sände till kommissionen den 17 december 1996 respektive den 10 januari 1997 till svar på de frågor som hade tillsänts dem. Den omständigheten att Usinor var först med att inkomma med samma uppgifter kan inte vara avgörande, eftersom kommissionen bara hade valt att vid sin kontroll ställa frågor till det företaget först. En särskilt förmånlig behandling av nämnda företag skulle endast ha varit motiverad om företaget hade inkommit med upplysningarna självmant.

227 KTS har tillagt att KTN, när detta bolag vitsordade sakomständigheterna, inte visste vad kommissionen kände till, eftersom kommissionen inte kommunicerar de andra företagens svar. Även AST har gjort gällande att kommissionen inte kunde begära att nya handlingar skulle ges in, eftersom alla relevanta handlingar var desamma.

228 Kommissionen har svarat att det inte finns något som hindrar den från att vid nedsättning av ett bötesbelopp tillmäta ny information större betydelse än

bekräftelse av vad kommissionen redan kände till. I detta hänseende kan kommissionen enligt punkt D första strecksatsen i förslaget till meddelande om samarbete (EGT C 341, 1995, s. 13) bevilja nedsättning av bötesbeloppet bland annat om företaget är det första som samarbetar.

229 Ett företag som är det första som samarbetar med kommissionen genom att informera den om okända sakomständigheter medverkar nämligen till att överträdelsen kan slås fast i större utsträckning än ett företag som endast senare bekräftar vad som redan är känt. Eftersom det rör sig om att bidra till undersökningarna har sökandena ingen rätt att kräva att kommissionen instiftar "lika möjligheter" genom att fråga samtliga berörda företag samtidigt och därefter gör en skillnad beroende på om ett företag har kunnat förete ytterligare handlingar eller ej. Det föreskrivs inte heller på något sätt att kommissionen vid bedömningen av företagens samarbete skall ta hänsyn till huruvida dessa visste om vad kommissionen kände till.

230 I förevarande fall har kommissionen påpekat att KTN inte inkom med någon detaljerad beskrivning av sakomständigheterna förrän i en skrivelse av den 17 december 1996, när inspektionerna vid olika företag redan hade genomförts. Inte heller bifogades någon skriftlig bevisning till denna skrivelse, och kommissionen kände redan till de uppgifter som skrivelsen innehöll. AST upplyste inte om detaljerna angående bolagets deltagande i mötet i Madrid förrän den 10 januari 1997.

231 Usinor var däremot det första företag som upplyste kommissionen om mötet i Madrid, vilket det började göra den 10 december 1996. KTN:s argument att KTN skulle ha varit först med att upplysa kommissionen om mötet i Madrid om kommissionen hade frågat detta bolag i stället för Usinor först saknar relevans, eftersom det bygger på spekulation och inte på fakta.

Förstainstansrättens bedömning

232 Rätten erinrar inledningsvis om att kommissionen i sitt meddelande om samarbete har definierat de villkor på vilka företag som samarbetar med kommissionen under dess undersökning av en samverkan kan befrias från böter eller beviljas nedsättning av de böter som annars skulle ha ålagts dem (se punkt A 3 i meddelandet om samarbete).

233 Vad beträffar tillämpningen av meddelandet om samarbete har det, i sökandenas fall, inte bestridits att fallet vare sig omfattas av tillämpningsområdet för punkt B i meddelandet, som avser fall där ett företag har avslöjat hemlig samverkan för kommissionen innan denna har inlett någon undersökning (fall där nedsättning kan beviljas med minst 75 procent av bötesbeloppet), eller tillämpningsområdet för punkt C i nämnda meddelande, som avser fall där ett företag har avslöjat hemlig samverkan efter det att kommissionen har genomfört en undersökning som inte har gett tillräckligt underlag för att inleda ett förfarande i syfte att fatta ett beslut (fall där nedsättning kan beviljas med 50—75 procent av bötesbeloppet).

234 Eftersom sökandena varken uppfyller kriterierna för tillämpning av punkt B eller punkt C i meddelandet om samarbete, skall deras agerande således bedömas enligt punkt D i nämnda meddelande med rubriken "Väsentlig nedsättning av böter", vilket klart anges i skäl 93—96 i det omtvistade beslutet.

235 I punkt D 1 anges följande: "Om ett företag samarbetar utan att alla de villkor som anges i [punkterna] B eller C är uppfyllda kommer det att beviljas en nedsättning med 10—50 [procent] av det bötesbelopp som det skulle ha ålagts om det inte hade samarbetat."

236 I punkt D 2 anges följande:

"Detta kan ske i till exempel följande fall:

— Ett företag förser kommissionen med upplysningar, dokument eller annat bevismaterial som bidrar till att fastställa att överträdelsen har begåtts, innan ett meddelande om anmärkningar sänds ut.

— Ett företag informerar kommissionen om att det inte bestrider de faktiska omständigheter som kommissionen grundar sina anklagelser på, efter det att det har tagit emot ett meddelande om anmärkningar."

237 Vid bedömningen av företagens samarbete får kommissionen inte bortse från principen om likabehandling, som utgör en allmän gemenskapsrättslig princip och som enligt fast rättspraxis endast åsidosätts i de fall då lika situationer behandlas olika eller då olika situationer behandlas lika, såvida det inte finns sakliga skäl för en sådan behandling (förstainstansrättens dom av den 14 maj

1998 i mål T-311/94, BPB de Eendracht mot kommissionen, REG 1998, s. II-1129, punkt 309, och där angiven rättspraxis).

238 I förevarande fall är det ostridigt att KTN och AST, innan meddelandena om anmärkningar sändes ut den 24 april 1997, försåg kommissionen med upplysningar som bidrog till att det kunde fastställas att överträdelsen hade begåtts i enlighet med punkt D 2 första strecksatsen i meddelandet om samarbete.

239 Kommissionen uppgav nämligen följande i skäl 92 i det omtvistade beslutet: "Dessa företag skickade förklaringar till kommissionen den 17 december 1996 (Acerinox, ALZ, Avesta, Krupp och Thyssen [KTN], [Usinor]) och den 10 januari 1997 (AST) i vilka de faktiska omständigheterna vitsordades." Såsom framgår av handlingarna i målet medges särskilt i KTN:s och AST:s förklaringar att ett möte hållits i Madrid den 16 december 1993.

240 Kommissionen ansåg emellertid att KTN och AST hade samarbetat i mer begränsad utsträckning än Avesta och Usinor, eftersom sökandenas förklaringar inte innehöll någon ny information (skäl 98 i det omtvistade beslutet). I detta avseende konstaterades nämligen att Usinor var det första företaget som upplyste kommissionen om att mötet i Madrid hade ägt rum (skäl 97 i det omtvistade beslutet), och att de övriga företagen, bland andra KTN och AST, således inte hade inkommit med något skriftligt bevis eller någon ny uppgift som kommissionen inte redan kände till (skäl 100 i det omtvistade beslutet).

241 Nedan skall rätten pröva huruvida kommissionen då den grundade sig på dessa omständigheter bortsåg från principen om likabehandling och därmed tillämpade punkt D 2 felaktigt i meddelandet om samarbete.

242 Det framgår för det första av handlingarna i målet, och det har även bekräftats av kommissionen under det skriftliga förfarandet, att Usinor den 10 december 1996, till svar på frågor som kommissionen hade överlämnat till företaget vid ett kontrollbesök på företagets huvudkontor, upplyste kommissionen om att mötet i Madrid hade hållits.

243 Som processledande åtgärd har förstainstansrätten anmodat kommissionen att uppge om den ställde samma frågor som den hade ställt till Usinor till samtliga företag till vilka det omtvistade beslutet var riktat. Kommissionen bekräftade i ett skriftligt svar att samtliga företag till vilka det omtvistade beslutet var riktat hade fått samma frågor. Vidare uppgavs särskilt att frågorna hade sänts till KTN den 12 december 1996 och till AST den 18 december samma år.

244 I övrigt konstaterar rätten att det inte på något sätt har visats, och för övrigt inte heller påståtts, att KTN och AST kände till innehållet i Usinors svar, som borde vara konfidentiella till sin natur, när bolagen tillsände kommissionen de förklaringar där de vitsordade sakomständigheterna, bland annat att mötet i Madrid hade hållits.

245 Av det anförda följer att KTN:s, AST:s och Usinors grad av samarbete måste betraktas som liknande, eftersom företagen under samma skede av det administrativa förfarandet och under liknande omständigheter gav kommissionen motsvarande upplysningar avseende de sakomständigheter som lades dem till last.

246 Endast den omständigheten att ett av företagen vitsordade de sakomständigheter som lades det till last genom att vara först med att besvara kommissionens frågor kan under sådana omständigheter inte anses utgöra ett sakligt skäl för att behandla företagen olika. Bedömningen av olika företags samarbetsgrad kan nämligen inte göras utifrån helt godtyckliga faktorer, såsom i vilken ordning kommissionen har ställt frågor till dem.

247 I detta hänseende saknar kommissionens argument avseende förslaget till meddelande om samarbete i sig relevans, eftersom det bygger på en bestämmelse som inte längre finns med i punkt D i meddelandet om samarbete. Det följer dessutom av det ovan anförda att ett företag inte kan anses ha varit först med att samarbeta med kommissionen när det, under liknande omständigheter och under samma skede av det administrativa förfarandet som övriga tillfrågade företag, har givit kommissionen samma upplysningar som de sistnämnda företagen.

248 Av det anförda följer att kommissionen då den bedömde att KTN och AST inte lämnade någon ny information tillämpade punkt D 2 i meddelandet om samarbete felaktigt och åsidosatte principen om likabehandling.

249 Talan är således välgrundad såvitt avser denna första delgrund.

3. Medgivandet av överträdelsen

Parternas argument

250 Sökandena har bestridit påståendena i skäl 97 och 98 i det omtvistade beslutet att Usinor och Avesta är de enda företag som har erkänt samordningen, medan KTN och AST i sina förklaringar och svar på meddelandena om anmärkningar bestred

att samordning skulle ha förekommit. Sökandena anser att de i detta hänseende har diskriminerats.

251 Enligt KTS framgår det av bolagets yttrande av den 11 april 1996 och av dess skrivelse av den 30 juni 1997 till svar på meddelandet om anmärkningar att bolaget inte bara vitsordade de sakomständigheter som anklagelserna avsåg, utan också uttryckligen medgav att ett samordnat förfarande hade förekommit. I detta avseende kan det inte hävdas att förklaringarna var tvetydiga. Genom dessa upprepade förklaringar medgav bolaget nämligen dels att dess representant vid mötet i Madrid uppgav till de övriga tillverkarna att den omtvistade prishöjningen inte kunde uteslutas, dels att prishöjningen därefter beslutades på självständiga grunder. Denna beskrivning av mötet i Madrid utgjorde ett erkännande av ett samordnat förfarande. Den omständigheten att bolaget bestred att det förelåg ett avtal kan inte anses ha varit avgörande. I Avestas förklaring som kommissionen har hänvisat till medgavs nämligen inte heller att något avtal hade förelegat, utan endast "ansvar enligt artikel 65 i EKSG-fördraget". Inte heller avses något avtal i själva beslutet.

252 AST har för sin del gjort gällande att bolaget i sin skrivelse av den 2 juli 1997 visserligen anförde att den samordning som följde av mötet i Madrid inte kunde kvalificeras som ett avtal i den mening som avses i artikel 65 i EKSG-fördraget, men att bolaget inte bestred att dess agerande kunde kvalificeras som samordnat förfarande. Genom att avstå från att bestrida kommissionens påståenden på denna punkt vitsordade bolaget en av de två huvudsakliga anklagelserna i meddelandet om anmärkningar.

253 Sökandena har hävdat att den omständigheten att företag inte bestrider kommissionens rättsliga kvalificering av sakomständigheterna i vart fall inte skall leda till nedsättning av bötesbeloppet. Enligt punkt D i meddelandet om samarbete är nämligen förutsättningen för att nedsättning av bötesbeloppet skall beviljas att "[e]tt företag informerar kommissionen om att det inte bestrider de faktiska omständigheter som kommissionen grundar sina anklagelser på, efter det att det har tagit emot ett meddelande om anmärkningar", såsom har skett i förevarande fall. Kommissionen har således gjort en felaktig tolkning av

meddelandet om samarbete när den beviljade Usinor och Avesta ytterligare nedsättning av bötesbeloppet på grund av att dessa företag erkände överträdelsen, och därmed straffade sökandena.

254 Dessutom strider kommissionens metod enligt KTS mot grundläggande rättsprinciper, eftersom den i praktiken hindrar det berörda företaget från att hävda sin rättsliga bedömning av de sakomständigheter som det har vitsordat.

255 Enligt AST strider kommissionens bedömning av i vilken mån bolaget har samarbetat även mot principen om skydd för berättigade förväntningar. AST har i detta avseende hävdat att bolaget skulle ha intagit en annan ståndpunkt för att beviljas maximal nedsättning av bötesbeloppet om det hade vetat att kommissionen skulle göra skillnad mellan de aktörer som endast hade vitsordat sakomständigheterna och de aktörer som även hade vitsordat kommissionens rättsliga kvalificering av dessa sakomständigheter.

256 Kommissionen har svarat att det bara är Usinor och Avesta som klart och otvetydigt har erkänt att en överträdelse av artikel 65 i EKSG-fördraget har förekommit.

257 Vad beträffar KTS har kommissionen gjort gällande att det i KTN:s skrivelse av den 30 juni 1997 till svar på meddelandet om anmärkningar inte fanns något klart och uppriktigt erkännande av överträdelsen. KTN erkände visserligen det agerande som företaget hade anklagats för och uppgav att bolaget redan i en skrivelse av den 17 december 1996 hade erkänt att ett samordnat förfarande hade förekommit. Bolaget var emellertid tvetydigt när det gällde att bestrida förekomsten av ett avtal, då det uppgav att företagen i fråga hade beslutat att höja priserna självständigt och framhöll att de uppgifter som hade framkommit i Madrid endast "kanske" hade spelat någon roll. Det var således naturligt för kommissionen att vid beräkningen av nedsättningen av bötesbeloppen ta hänsyn till att Usinor och Avesta hade varit uppriktigare.

258 Vad beträffar AST har kommissionen gjort gällande att detta bolag visserligen erkände vissa viktiga sakomständigheter och att det således i detta avseende erkände den samordning som gav upphov till överträdelsen, vilket motiverade nedsättning av bötesbeloppet. AST fortsatte emellertid hela tiden att bestrida att de sakomständigheter som det hade erkänt var rättsstridiga.

259 Beträffande sökandenas argument att kommissionen bestraffade dem för att de inte medgav att en överträdelse hade förekommit, har kommissionen svarat att den inte höjde bötesbeloppen, utan endast avstod från att sätta ned dem med mer än 10 procent.

Förstainstansrättens bedömning

260 Rätten skall inledningsvis pröva om det omtvistade beslutet innehåller någon oriktig sakuppgift eller någon oriktig bedömning av frågan huruvida sökandena under det administrativa förfarandet erkände att en överträdelse av artikel 65 i EKSG-fördraget hade förekommit.

261 Rätten erinrar om att det i det omtvistade beslutet anges att "[e]nbart Usinor och Avesta har erkänt att samordning förekommit" (skäl 97 i det omtvistade beslutet). Beträffande KTN och AST konstaterades det däremot i beslutet att det i dessa bolags förklaringar och svar på meddelandena om invändningar "bestrids att samordning skulle ha förekommit" (skäl 98 i det omtvistade beslutet), och således att dessa företag "inte [har] erkänt överträdelsen" (skäl 100 i det omtvistade beslutet). Kommissionen har av denna omständighet bland annat dragit slutsatsen att sökandenas samarbetsvilja var mer begränsad än Usinors och Avestas och således endast motiverade en nedsättning med 10 procent av bolagens respektive bötesbelopp (skäl 100 och 101 i det omtvistade beslutet).

262 Beträffande KTN:s samarbete under det administrativa förfarandet framgår det av handlingarna i målet att detta bolag varken i sin skrivelse av den 30 juni 1997 till svar på meddelandet om anmärkningar eller i sin tidigare skriftväxling med kommissionen medgav att de tillverkare av platta produkter i rostfritt stål som var närvarande vid mötet i Madrid hade samverkat i den mening som avses i artikel 65.1 i EKSG-fördraget, utan endast erkände de sakomständigheter som kommissionen hade gjort gällande.

263 KTS kan inte med framgång göra gällande att bolaget bestred att det förelåg ett avtal, men medgav att det hade deltagit i ett samordnat förfarande. Den omständigheten att KTN uppgav att dess representant vid mötet i Madrid förutsåg att referensvärdena i metoden för beräkning av legeringspåslaget skulle kunna komma att höjas, men att företaget därefter beslutade om och tillämpade denna höjning på självständiga grunder, kan i detta hänseende inte anses utgöra ett uttryckligt erkännande av att ett samordnat förfarande förekom.

264 Det följer nämligen av fast rättspraxis att kriterierna för ett samordnat förfarande med avseende på samordning och samarbete skall bedömas mot bakgrund av det sammanhang som har skapats genom fördragets konkurrensrättsliga bestämmelser, enligt vilka varje ekonomisk aktör självständigt skall bestämma vilken strategi den avser att följa på den gemensamma marknaden och vilka villkor den avser att tillämpa gentemot sina kunder (domstolens dom av den 28 maj 1998 i mål C-7/95 P, Deere mot kommissionen, REG 1998, s. I-3111, punkt 86, och där angiven rättspraxis). Genom att vidhålla att det omtvistade beslutet att ändra referensvärdena för legeringspåslaget fattades självständigt lät KTN implicit men otvivelaktigt påskina — och uteslöt i vart fall inte — att kriterierna för ett samordnat förfarande med avseende på samordning och samarbete inte var uppfyllda.

265 Rätten konstaterar dessutom att KTN i sitt svar på meddelandet om anmärkningar använde motsägelsefulla uttryck och bland annat uppgav att bolaget hade fattat sina beslut "självständigt" (punkt III.2 i skrivelsen av den 30 juni 1997), att "överträdelsen, i den mån någon sådan har förekommit... inte inleddes år 1988 och ännu mindre har pågått fram till denna dag" (punkt III.4 i nämnda skrivelse),

samt att "tillämpningen av en metod och av identiska priser... lika gärna, såsom i förevarande fall, kan bero på en självständig anpassning till marknaden och... då till och med är laglig" (punkt III.4 i nämnda skrivelse).

266 Den omständigheten att bolaget i sitt svar på meddelandet om anmärkningar uppgav att det redan "i sin skrivelse av den 17 december 1996 redogjorde för sakomständigheterna i deras helhet och... erkände att ett samordnat förfarande hade förekommit" kan i detta sammanhang inte betraktas som ett uttryckligt erkännande av att bolaget hade medverkat till överträdelsen, eftersom varken nämnda skrivelse eller argumenten i bolagets svar på meddelandet om anmärkningar gjorde det möjligt för kommissionen att styrka en sådan tolkning.

267 Härav följer att kommissionen med rätta kunde göra bedömningen att KTN hade bestridit att någon samverkan hade förekommit och, i ännu högre grad, förnekat att någon överträdelse av artikel 65.1 i EKSG-fördraget var för handen.

268 Vad avser AST:s samarbete under det administrativa förfarandet har det inte bestridits att även detta bolag vitsordade de sakomständigheter som kommissionen grundade sitt beslut på, vilket motiverade nedsättning av bötesbeloppet med 10 procent. I motsats till vad AST har hävdat framgår det emellertid inte på något sätt av handlingarna i målet att bolaget medgav att någon samverkan hade förekommit.

269 I detta hänseende kan rätten inte godta AST:s argument att bolaget gjorde ett sådant erkännande genom att inte bestrida att dess agerande kunde kvalificeras som samordnat förfarande.

270 Det är nämligen endast befogat att reducera bötesbeloppet om det berörda företagets agerande har underlättat för kommissionen att fastställa överträdelsen och i förekommande fall få den att upphöra (dom i det ovannämnda målet BPB de Eendracht mot kommissionen, punkt 325, förstainstansrättens dom av den 14 maj 1998 i mål T-338/94, Finnboard mot kommissionen, REG 1998, s. II-1617, punkt 363, som efter överklagande fastställdes genom domstolens dom av den 16 november 2000 i mål C-298/98 P, Finnboard mot kommissionen, REG 2000, s. I-10157, och förstainstansrättens dom av den 14 maj 1998 i mål T-347/94, Mayr-Melnhof mot kommissionen, REG 1998, s. II-1751, punkt 330). Eftersom AST inte uttryckligen uppgav att bolaget inte bestred kommissionens påstående att ett samordnat förfarande hade förekommit, bidrog bolaget inte till att underlätta kommissionens uppgift att fastställa och beivra överträdelser av gemenskapens konkurrensregler (se dom i det ovannämnda målet BPB de Eendracht mot kommissionen, punkt 325, och det ovannämnda målet Mayr-Melnhof mot kommissionen, punkt 332).

271 Kommissionen har således med rätta gjort bedömningen att AST inte genom sitt svar har agerat på ett sätt som motiverar ytterligare nedsättning av bötesbeloppet på grundval av bolagets samarbete under det administrativa förfarandet.

272 Mot bakgrund av sökandenas argument att den omständigheten att företag inte bestrider kommissionens rättsliga kvalificering av sakomständigheterna inte skall leda till nedsättning av bötesbeloppet, skall rätten vidare pröva huruvida kommissionen, såsom sökandena har gjort gällande, gjorde en felaktig tolkning av meddelandet om samarbete och åsidosatte principen om skydd för berättigade förväntningar och rätten till försvar genom att bevilja nedsättning på denna grund.

273 Rätten konstaterar inledningsvis att de fall där ett företag informerar kommissionen om att det inte bestrider de faktiska omständigheter som kommissionen grundar sina anklagelser på efter meddelandet om anmärkningar visserligen nämns i punkt D 2 i meddelandet om samarbete, men att denna omständighet inte kan tolkas på så sätt att det endast är detta slags samarbete som avses.

274 Uppräkningen av samarbetsformer i punkt D 2 i meddelandet om samarbete är nämligen inte uttömmande, vilket bekräftas genom det använda uttrycket "till exempel".

275 Rätten erinrar i detta hänseende om att nämnda meddelande även avser fall där något av de berörda företagen har avslöjat samverkan för kommissionen antingen innan denna har inlett någon undersökning (punkt B i meddelandet) eller efter det att kommissionen har genomfört en undersökning som inte har gett tillräckligt underlag för att den skall kunna inleda ett förfarande i syfte att fatta ett beslut (punkt C i meddelandet). Den omständigheten att möjligheten att erkänna överträdelsen under detta skede av det administrativa förfarandet sålunda nämns uttryckligen i meddelandet innebär inte att det är uteslutet att ett sådant erkännande görs under ett senare skede.

276 Kommissionens arbete vid undersökningen underlättas dessutom i högre grad av ett erkännande av att samverkan har förekommit än av ett erkännande som endast gäller sakomständigheterna.

277 Eftersom det ankommer på kommissionen att iaktta principen om likabehandling vid bedömningen av i vilken utsträckning företagen har samarbetat, kunde AST således inte ha någon berättigad förväntning på att ingen skillnad skulle göras mellan de företag som vitsordade sakomständigheterna och de som även vitsordade att samverkan hade förekommit.

278 Slutligen kan rätten inte godta KTN:s argument att kommissionen i själva verket straffade företagen för att de hade utövat sin rätt till försvar. Det har nämligen inte på något sätt påståtts att kommissionen, genom att sätta ned bötesbeloppen till följd av samarbete, i förevarande fall skall ha tvingat KTN att tillhandahålla svar genom vilka bolaget kom att medge att en överträdelse hade förekommit (se dom i det ovannämnda målet BPB de Eendracht mot kommissionen, punkt 324).

279 Talan kan således inte bifallas på KTN:s och AST:s andra delgrund.

280 Av det anförda följer att KTN:s och AST:s talan är välgrundad endast såvitt avser den första delgrunden.

281 Förstainstansrätten anser därför, mot bakgrund av vad som anförts och med stöd av förstainstansrättens fulla prövningsrätt, att KTN och AST på grund av företagens samarbete under det administrativa förfarandet skall beviljas nedsättning av det bötesbelopp som fastställdes i det omtvistade beslutet utan hänsyn till detta samarbete med 20 procent, eftersom företagen upplyste kommissionen om att mötet i Madrid hade ägt rum under omständigheter som liknade de som förelåg då Usinor lämnade samma upplysningar.

II — *Åsidosättande av allmänna rättsprinciper vid fastställandet av bötesbeloppet*

A — *Åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar*

Parternas argument

282 KTS har gjort gällande att kommissionen inte hade rätt att ålägga bolaget att betala böter utan att förklara varför metoden för beräkning av legeringspåslaget

hädanefter skulle anses vara rättsstridig, eftersom kommissionen redan kände till att metoden fanns, vilket framgår av skäl 60—63 i det omtvistade beslutet och av hänvisningen till kommissionens beslut 80/257/EKSG av den 8 februari 1980 om ett förfarande enligt artikel 65 i EKSG-fördraget rörande prissättningssystemet för valsade stålprodukter som säljs direkt ur lagret på den tyska marknaden (EGT L 62, s. 28), och aldrig hade haft några invändningar mot den. Principen om skydd för berättigade förväntningar har således åsidosatts i det omtvistade beslutet.

283 Kommissionen har erinrat om att argumentet rörande dess påstådda delaktighet i och kännedom om metoden för beräkning av legeringspåslaget har bemötts i skäl 61—63 i det omtvistade beslutet.

Förstainstansrättens bedömning

284 Rätten erinrar om att de berörda företagen, såsom kommissionen konstaterade i skäl 61 i det omtvistade beslutet till svar på ett liknande argument som anfördes under det administrativa förfarandet, endast underrättade kommissionen om storleken på de legeringspåslag som de tillämpade. Däremot underrättade de aldrig kommissionen om själva beräkningsmetoden eller om villkoren för att den skulle tillämpas. Detta konstaterande, som för övrigt inte har bestridits, utesluter att kommissionen, såsom har påstått, hade kännedom om den påtalade överträdelsen. Syftet med överträdelsen var inte att tillämpa en gemensam beräkningsmetod för legeringspåslag, utan att samtliga berörda företag vid tillämpningen av denna beräkningsmetod från och med samma dag skulle använda samma referensvärden för legeringsmetallerna i syfte att få till stånd en prishöjning.

285 Det utdrag ur beslut 80/257 som kommissionen hänvisar till i skäl 63 i det omtvistade beslutet visar för övrigt just att kommissionen inte anklagade de berörda företagen för att ha antagit den gemensamma metoden för beräkning av legeringspåslaget som sådan (se ovan punkt 87).

286 Talan kan således inte bifallas på denna grund.

B — *Åsidosättande av principen om likabehandling*

Parternas argument

287 Sökandena har hävdat att de har missgynnats jämfört med de övriga företag som var inblandade i förfarandet, det vill säga Usinor, Outokumpu och Acerinox.

288 Vad beträffar Usinor har sökandena upprepat argumentet angående den nedsättning med 40 procent som företaget beviljades på grund av sitt samarbete under det administrativa förfarandet och gjort gällande att de samarbetade på motsvarande sätt.

289 Vad beträffar Outokumpu uppgav kommissionen enligt sökandena inte i det omtvistade beslutet av vilken anledning den beslutade att inte ålägga företaget att betala några böter, trots att företaget hade informerats om diskussionerna vid mötet i Madrid och var inblandat i de förbjudna förfarandena på samma sätt som alla andra företag. I detta avseende har AST begärt att förstainstansrätten skall förplikta kommissionen att lämna ut samtliga interna handlingar som har att göra med behandlingen av Outokumpu.

290 Vad beträffar Acerinox har sökandena motsatt sig den nedsättning med 30 procent som bolaget beviljades på grund av förmildrande omständigheter och gjort gällande att företaget var den huvudsakliga arrangören av mötet i Madrid.

291 Slutligen har AST även gjort gällande att bolaget har diskriminerats i förhållande till Avesta. Avesta beviljades nämligen nedsättning med 40 procent, med motiveringen att företaget hade upphört med överträdelsen år 1996. Denna nedsättning är emellertid grundad på en felaktig bedömning av överträdelsens varaktighet.

292 Kommissionen anser att sökandena inte har missgynnats jämfört med de övriga företag som var inblandade i förfarandet.

293 Vad beträffar Usinor har kommissionen erinrat om de argument som den redan har anfört angående sökandenas samarbete under det administrativa förfarandet.

294 Vad beträffar Outokumpu har kommissionen anfört att den inte sände något meddelande om anmärkningar till företaget eftersom den inte hade tillräckliga bevis för att företaget hade medverkat till överträdelsen, då företaget inte heller hade deltagit i mötet i Madrid.

295 Beträffande Acerinox anser kommissionen att senareläggningen av tillämpningen av legeringspåslaget på företagets nationella marknad hade större betydelse vid bedömningen av bötesbeloppet än den logistiska organisationen av mötet i Madrid, som inte i sig gjorde företaget till mötets initiativtagare.

Förstainstansrättens bedömning

296 Enligt fast rättspraxis åsidosätts principen om likabehandling endast i de fall då lika situationer behandlas olika eller då olika situationer behandlas lika, såvida det inte finns sakliga skäl för en sådan behandling (dom i det ovannämnda målet BPB de Eendracht mot kommissionen, REG 1998, punkt 309, och där angiven rättspraxis).

297 Vad beträffar den påstådda diskrimineringen av sökanden i förhållande till Usinor erinrar förstainstansrätten om att den redan har slagit fast att talan är välgrundad såvitt avser den första delen av sökandenas grund avseende nedsättning av deras bötesbelopp på grund av deras samarbete under det administrativa förfarandet. På anförda skäl (se ovan punkterna 232—249 och 281) anser förstainstansrätten att sökandena skall beviljas nedsättning med 20 procent på grund av deras samarbete, eftersom de inkom med upplysningar om mötet i Madrid som motsvarade Usinors.

298 Vad beträffar den påstådda diskrimineringen i förhållande till Outokumpu, erinrar rätten om att det framgår av fast rättspraxis att ett företag som har åsidosatt gemenskapens konkurrensregler inte kan undgå påföljd på grund av att ett annat företag inte ålagts böter, när det senare företagets fall inte är föremål för prövning vid förstainstansrätten (se särskilt dom i det ovannämnda målet Ahlström Osakeyhtiö m.fl. mot kommissionen, punkt 197).

299 Invändningen att kommissionen felaktigt beslutade att inte vidta åtgärder mot Outokumpu eller inte motiverade varför inga åtgärder vidtogs mot detta företag saknar således relevans i förevarande mål och kan inte godtas. Följaktligen skall även AST:s begäran om processledande åtgäder i detta avseende avslås.

300 Rätten kan inte heller godta argumentet att Acerinox felaktigt beviljades nedsättning med 30 procent av botens grundbelopp på grund av förmildrande omständigheter. I detta avseende erinrar rätten om att kommissionen i skäl 82 i det omtvistade beslutet gjorde bedömningen att denna ytterligare nedsättning var motiverad på grund av att Acerinox först senare började tillämpa legeringspåslaget på sin nationella marknad. Även om en sådan nedsättning skulle kunna anses vara överdriven under de omständigheter som förelåg i förevarande fall, har sökandena i vart fall inte gjort gällande att de befann sig i en situation som motsvarade den som Acerinox befann sig i.

301 Vad beträffar AST:s invändning angående diskriminering i förhållande till Avesta, konstaterar rätten dels att AST därigenom på nytt har ifrågasatt kommissionens bedömning av överträdelsens varaktighet, som emellertid har medgivits vara välgrundad, dels att AST har underlåtit att nämna alla skäl för att Avesta beviljades nedsättning med 40 procent, bland annat den omständigheten att företaget uttryckligen medgav att det hade deltagit i den samordning mot vilken sanktionsåtgärder vidtogs.

302 Talan kan således inte bifallas på denna grund.

Yrkandet om ogiltigförklaring av artikel 1 jämförd med artikel 4 i det omtvistade beslutet

Parternas argument

303 Sökandena har för det första gjort gällande att artikel 4 i det omtvistade beslutet, där de förpliktas att upphöra med de överträdelser som har slagits fast i artikel 1, är rättsstridig eftersom dessa överträdelser redan hade upphört när det omtvistade beslutet antogs.

304 För det andra har sökandena gjort gällande att artikel 4 i det omtvistade beslutet är opreciserad, eftersom det varken framgår av beslutsdelen eller av skälen till beslutet hur de skall agera för att efterkomma den.

305 Slutligen saknas rättslig grund för artikel 1 jämförd med artikel 4 i det omtvistade beslutet i den del de innebär en förpliktelse för sökandena att agera på ett visst sätt i framtiden. Enligt artikel 65.5 i EKSG-fördraget är kommissionen nämligen endast behörig att fastställa böter eller viten för företag som har brutit mot konkurrensreglerna.

306 Kommissionen har för det första erinrat om att sökandena saknar grund för sitt argument att artikel 4 i det omtvistade beslutet är rättsstridig på grund av att det rör sig om en tillfällig överträdelse.

307 För det andra definieras den överträdelse som sökandena åläggs att upphöra med klart i artikel 1 i det omtvistade beslutet som bestående av den samordnade ändringen och tillämpningen av referensvärdena i metoden för beräkning av legeringspåslaget. Härav följer att sökandena för att följa beslutet måste upphöra med att tillämpa de referensvärden som fastställdes vid mötet i Madrid i december 1993. Sökandena har klart insett innebörden av denna skyldighet, eftersom de i sina skrivelser till kommissionen av den 11 mars 1998 uppgav att de hade beslutat att från och med den 1 april 1998 tillämpa nya referensvärden för legeringsmetallerna vid beräkningen av legeringspåslaget.

308 För det tredje har kommissionen bestridit att åläggandet i artikel 4 i det omtvistade beslutet utgör ett rättsstridigt ingrepp i sökandenas framtida

agerande. Kommissionen har hävdat att åläggandet är lagligt på grund av behörigheten att fastställa böter eller viten enligt artikel 65.5 i EKSG-fördraget.

Förstainstansrättens bedömning

309 Rätten erinrar om att kommissionen enligt artikel 65.4 i EKSG-fördraget är ensam behörig att avgöra huruvida de avtal, beslut och samordnade förfaranden som avses i artikeln står i överensstämmelse med bestämmelserna i artikeln, med förbehåll för rätten att överklaga till gemenskapens domstolar. Kommissionen är för övrigt ensam behörig att enligt artikel 65.5 i nämnda fördrag fastställa böter eller viten som sanktionsåtgärder för sådana ageranden som avses i artikel 65.1.

310 Det framgår av dessa bestämmelsers systematik att kommissionen är behörig att genom beslut fastställa alla eventuella överträdelser av artikel 65.1 i EKSG-fördraget, vilket den har gjort avseende sökandena och övriga berörda företag i artikel 1 i det omtvistade beslutet.

311 Genom att i artikel 4 i det omtvistade beslutet ålägga sökandena att upphöra med det förbjudna agerandet och avstå från att upprepa det eller vidta åtgärder med motsvarande verkan, angav kommissionen endast vilka konsekvenser som fastställandet av överträdelsen i artikel 1 får med avseende på sökandenas framtida agerande (se, för ett liknande resonemang, dom i det ovannämnda målet Ahlström Osakeyhtiö m.fl. mot kommissionen, punkt 184).

312 Åläggandet är för övrigt tillräckligt preciserat, eftersom det framgår av motiveringen till det omtvistade beslutet vilka omständigheter som har fått kommissionen att slå fast att de ageranden som anges i artikel 1 i det omtvistade beslutet är rättsstridiga. Såsom kommissionen med rätta har framhållit har sökandena dessutom klart insett omfattningen av sina skyldigheter, eftersom de båda har tillämpat nya referensvärden vid beräkningen av legeringspåslaget sedan den 1 april 1998.

313 Beträffande argumentet att överträdelserna redan hade upphört när det omtvistade beslutet antogs erinrar rätten endast om att sökandena härigenom ånyo bestrider kommissionens bedömning av överträdelsens varaktighet, som emellertid har medgivits vara välgrundad.

314 Sökandenas yrkande om ogiltigförklaring av artikel 1 jämförd med artikel 4 i det omtvistade beslutet kan således inte bifallas.

Förstainstansrättens utövning av sin fulla prövningsrätt

315 Förstainstansrätten erinrar om att den ovan har ogiltigförklarat artikel 1 i det omtvistade beslutet i den del KTN görs ansvarigt för Thyssen Stahls överträdelse av artikel 65 i EKSG-fördraget (se punkt 55 och följande punkter ovan). Vid beräkningen av KTN:s bötesbelopp skall således inte det belopp som bolaget har ålagts att betala på grund av Thyssen Stahls överträdelse medräknas. I detta hänseende framgår det av det omtvistade beslutet att det bötesbelopp som kommissionen fastställde på grund av Thyssen Stahls överträdelse uppgick till 3 564 000 ecu. Grundbeloppet för Thyssen Stahls bot hade nämligen fastställts till 4,4 miljoner ecu mot bakgrund av hur allvarlig överträdelsen var och dess varaktighet (skäl 80 i det omtvistade beslutet). Därefter hade bötesbeloppet satts ned med 10 procent på grund av förmildrande omständigheter avseende läget i

branschen (skäl 84 i det omtvistade beslutet), och sedan med 10 procent på grund av samarbete under det administrativa förfarandet (skäl 101 i det omtvistade beslutet).

316 Förstainstansrätten har vidare slagit fast att talan är välgrundad såvitt avser den första delen av sökandenas grund avseende nedsättning av bötesbeloppen på grund av deras samarbete under det administrativa förfarandet (se punkterna 232—249). På ovan anförda skäl (se punkt 281) anser förstainstansrätten att KTN och AST på grund härav skall beviljas nedsättning med 20 procent av bötesbeloppet.

317 Det framgår av det omtvistade beslutet att grundbeloppet för böterna, innan det sattes ned med 10 procent på grund av samarbetet under förfarandet (skäl 101 i det omtvistade beslutet), mot bakgrund av hur allvarlig överträdelsen var och dess varaktighet fastställdes till 5,6 miljoner ecu såväl för KTN (oberoende av det bötesbelopp som fastställdes för Thyssen Stahl) som för AST (skäl 80 i det omtvistade beslutet), och därefter sattes ned med 10 procent på grund av förmildrande omständigheter avseende läget i branschen (skäl 84 i det omtvistade beslutet), varmed beloppet fastställdes till 5 040 000 ecu för vart och ett av företagen.

318 På grund av de skäl som ovan har anförts skall både KTN och AST beviljas nedsättning med 20 procent av det sistnämnda beloppet, vilket motsvarar en nedsättning med 1 008 000 ecu. KTN:s och AST:s totala bötesbelopp skall således fastställas till 4 032 000 ecu vardera.

319 Med hänsyn till det anförda och till att rådets förordning (EG) nr 1103/97 av den 17 juni 1997 om vissa bestämmelser som har samband med införandet av euron (EGT L 162, s. 1) skall tillämpas från och med den 1 januari 1999, skall bötesbeloppen anges i euro.

Rättegångskostnader

320 Enligt artikel 87.3 i rättegångsreglerna för förstainstansrätten kan denna, om parterna ömsom tappar målet på en eller flera punkter, besluta att kostnaderna skall delas eller att vardera parten skall bära sin kostnad.

321 I förevarande fall anser rätten att det finns skäl att låta vardera parten bära sin rättegångskostnad i mål T-45/98 och att sökanden skall bära sin rättegångskostnad och ersätta två tredjedelar av kommissionens rättegångskostnad i mål T-47/98.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

följande dom:

1) Målen T-45/98 och T-47/98 förenas vad gäller domen.

2) Artikel 1 i kommissionens beslut 98/247/EKSG av den 21 januari 1998 om ett förfarande för tillämpning av artikel 65 i EKSG-fördraget (ärende nr IV/35.814 — Legeringspåslag) ogiltigförklaras i den del Krupp Thyssen Nirosta GmbH hålls ansvarigt för Thyssen Stahl AG:s överträdelse.

3) De bötesbelopp som Krupp Thyssen Nirosta GmbH och Acciai Speciali Terni Spa åläggs att betala enligt artikel 2 i beslut 98/247 fastställs till 4 032 000 euro.

4) Talan i målen T-45/98 och T-47/98 ogillas i övriga delar.

5) Krupp Thyssen Stainless GmbH och kommissionen skall var och en bära sin rättegångskostnad i mål T-45/98.

6) Acciai Speciali Terni Spa skall bära sin rättegångskostnad och ersätta två tredjedelar av kommissionens rättegångskostnad i mål T-47/98. Kommissionen skall bära en tredjedel av sin kostnad i nämnda mål.

Vesterdorf Vilaras Forwood

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 13 december 2001.

H. Jung B. Vesterdorf

Justitiesekreterare Ordförande

Innehåll

Bakgrund till tvisten ... II-3766

Förfarandet ... II-3772

Parternas yrkanden ... II-3773

Yrkandena om processledande åtgärder avseende kommissionens interna handlingar ... II-3775

Parternas argument ... II-3775

Förstainstansrättens bedömning ... II-3777

Yrkandena om ogiltigförklaring av artikel 1 i det omtvistade beslutet ... II-3780

I — Grunden att rätten till försvar har åsidosatts ... II-3780

A — Tillgång till handlingarna i ärendet ... II-3780

Parternas argument ... II-3780

Förstainstansrättens bedömning ... II-3781

B — Åsidosättande av KTS:s rätt att yttra sig angående Thyssen Stahls handlande ... II-3783

Parternas argument ... II-3783

Förstainstansrättens bedömning ... II-3785

II — Förekomsten av ett formellt fel ... II-3789

Parternas argument ... II-3789

Förstainstansrättens bedömning ... II-3790

III —Avsaknad av motivering, uppenbart oriktig bedömning av sakomständigheterna och felaktig rättstillämpning ... II-3791

A — Upphovet till överträdelsen ... II-3791

Parternas argument ... II-3791

Förstainstansrättens bedömning ... II-3792

B — Syftet med samverkan och den rättsliga kvalificeringen av den ... II-3794

1. Beskrivningen av mötet i Madrid ... II-3794

Parternas argument ... II-3794

Förstainstansrättens bedömning ... II-3795

2. Anpassningen av priser och legeringspåslag II-3797

Parternas argument II-3797

Förstainstansrättens bedömning II-3799

3. Avsaknad av motivering avseende den rättsliga kvalificeringen som avtal eller samordnat förfarande II-3803

Förutsättningarna för att pröva talan på denna grund II-3803

Prövning i sak II-3804

Parternas argument II-3804

Förstainstansrättens bedömning II-3804

C — Resultatet av prissamverkan II-3807

Parternas argument II-3807

Förstainstansrättens bedömning II-3810

D — Överträdelsens varaktighet II-3814

Parternas argument II-3814

Förstainstansrättens bedömning II-3816

Andrahandsyrkandena om ogiltigförklaring av artikel 2 i det omtvistade beslutet eller nedsättning av bötesbeloppen II-3819

I — Felaktig beräkning av bötesbeloppen II-3819

A — Åläggandet av separata böter för KTN och för AST II-3819

Parternas argument II-3819

Förstainstansrättens bedömning II-3820

B — Överträdelsens svårighetsgrad II-3821

Parternas argument II-3821

Förstainstansrättens bedömning II-3823

C — Överträdelsens varaktighet II-3825

Parternas argument II-3825

Förstainstansrättens bedömning II-3826

D — Samarbetet under det administrativa förfarandet II-3828

1. Inledande anmärkningar II-3828

2. Underlåtenheten att lämna ny information under det administrativa förfarandet ... II-3829
Parternas argument ... II-3829
Förstainstansrättens bedömning ... II-3832
3. Medgivandet av överträdelsen ... II-3836
Parternas argument ... II-3836
Förstainstansrättens bedömning ... II-3839
II — Åsidosättande av allmänna rättsprinciper vid fastställandet av bötesbeloppet ... II-3844
A — Åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar ... II-3844
Parternas argument ... II-3844
Förstainstansrättens bedömning ... II-3845
B — Åsidosättande av principen om likabehandling ... II-3846
Parternas argument ... II-3846
Förstainstansrättens bedömning ... II-3848
Yrkandet om ogiltigförklaring av artikel 1 jämförd med artikel 4 i det omtvistade beslutet ... II-3849
Parternas argument ... II-3849
Förstainstansrättens bedömning ... II-3851
Förstainstansrättens utövning av sin fulla prövningsrätt ... II-3852
Rättegångskostnader ... II-3854